

IZVEŠTAJ

o objavljivanju podataka i informacija

Grupe Komercijalna banka a.d. Beograd na dan 31.12.2017. godine

Broj izveštaja

12/17

Šifra dokumenta

KOMBANK RM - 19

Datum izveštaja

15. april 2018. godine

SADRŽAJ

1.	UVOD	4
2.	OPŠTI PODACI O BANKARSKOJ GRUPI	5
3.	UPRAVLJANJE RIZICIMA	5
3.1.	Strategija upravljanja rizicima	5
3.2.	Politike upravljanja rizicima.....	9
3.2.1.	Kreditni rizik.....	9
3.2.2.	Rizik likvidnosti.....	11
3.2.3.	Kamatni rizik u bankarskoj knjizi	12
3.2.4.	Tržišni rizici	12
3.2.1.	Operativni rizik	13
3.2.2.	Rizik zemlje	14
3.2.3.	Rizik ulaganja.....	14
3.3.	Organizaciona struktura Funkcije upravljanja rizicima	14
3.4.	Obuhvatnost i karakteristike sistema izveštavanja o rizicima, kao i načina merenja rizika	15
3.5.	Adekvatnost uspostavljenog sistema upravljanja rizicima bankarske Grupe	15
3.6.	Opis povezanosti rizičnog profila bankarske Grupe sa poslovnom strategijom	15
3.7.	Opis načina na koji se obezbeđuje informisanje organa upravljanja bankarske Grupe o rizicima	15
4.	KAPITAL I KAPITALNI ZAHTEVI BANKARSKE GRUPE	16
4.1.	Kapital bankarske Grupe	16
4.2.	Kapitalni zahtevi i adekvatnost kapitala	16
4.3.	Interna procena adekvatnosti kapitala – ICAAP	18
5.	IZLOŽENOST RIZICIMA	19
5.1.	Kreditni rizik i rizik smanjenja vrednosti potraživanja	19
5.2.	Rizik druge ugovorne strane	27
5.3.	Rizik likvidnosti	27
5.4.	Upravljanje kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi.....	28
5.5.	Tržišni rizici	28
5.6.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi	29
6.	POKAZATELJ LEVERIDŽA	29
7.	KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJI I POSLOVANJE GRUPE	30
7.1.	Prikaz razlika konsolidovanih izveštaja	30
7.2.	Pravne ili druge smetnje za prenos kapitala	30
8.	PRILOZI	31
8.1.	Prilog 1 – Podaci koji se odnose na kapital Bankarske Grupe (PI-KAP) sa stanjem na dan 31.12.2017. godine	31
8.2.	Prilog 2 – Podaci o osnovnim karakteristikama finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala Bankarske Grupe (PI-FIKAP) sa stanjem na dan 31.12.2017. godine	34
8.3.	Prilog 3 – Povezivanje pozicija kapitala iz bilansa stanja s pozicijama kapitala bankarske Grupe iz Priloga 1 (PI-UPK) sa stanjem na dan 31.12.2017. godine	35

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Grupe Komercijalna banka a.d. Beograd na dan 31.12 2017. godine

8.3.1.	Razlike između bilansa stanja sačinjenog za potrebe kontrole bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi i konsolidovanih finansijskih izveštaja bankarske grupe sačinjenih u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima, odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.....	35
8.3.2.	Raščlanjavanje elemenata u bilansu stanja – 31.12.2017. godine.....	36
8.3.3.	Povezivanje pozicija u raščlanjenom bilansu stanja i pozicija kapitala bankarske Grupe iz Priloga 1 u obrascu – 31.12.2017. godine.....	38
8.3.4.	Prilog 4 – Podaci o ukupnim kapitalnim zahtevima i pokazatelju adekvatnosti kapitala (PI-AKB).....	40

IZVRŠNI ODBOR BANKE

Broj: 10673/IO

Datum: Beograd, 24.05.2018. godine

1. UVOD

- Bankarska grupa Komercijalna banka a.d. Beograd (u daljem tekstu: Grupa) u skladu sa Zakonom o bankama i Odlukom o objavljivanju podataka i informacija banke, u nastavku objavljuje izveštaj za 2017. godinu.
- U ovom izveštaju sadržane su kvalitativne i kvantitativne informacije kako propisuje gore navedena Odluka.
- Izveštaj se javno objavljuje na internet domenu Banke (www.kombank.com).

IZVRŠNI ODBOR BANKE

DK
10

Dragiša Stanojević
Član Izvršnog odbora

dr Vladimir Medan
Predsednik Izvršnog odbora

2. OPŠTI PODACI O BANKARSKOJ GRUPI

- Bankarsku grupu Komercijalne banke a.d. Beograd čine Komercijalna banka a.d. Beograd, kao matična Banka i tri zavisna pravna lica:
 - Komercijalna banka a.d. Budva (100% vlasništvo Banke) osnovana je u novembru 2002. godine i upisana u centralni registar Privrednog suda u Podgorici 6. marta 2003. godine.
 - Komercijalna banka a.d. Banja Luka (99,99% vlasništvo Banke) je osnovana u septembru 2006. godine i dana 15. septembra 2006. godine upisana u sudski registar Rešenjem Osnovnog suda u Banja Luci.
 - Društvo za upravljanje Investicionim fondom KomBank INVEST a.d. Beograd (100% vlasništvo Banke) osnovano u decembru 2007. godine i registrovano 5. februara 2008. godine.
- Najveći akcionar Grupe je Republika Srbija (41,74%), koja ima strateški ugovor sa drugim najvećim akcionarom EBRD (24,43%). Među akcionarima Grupe Komercijalna banka nalazi se i niz međunarodno afirmisanih profesionalnih investitora (IFC, Swedfund, DEG...), kao i više snažnih domaćih javnih i privatnih kompanija.

3. UPRAVLJANJE RIZICIMA

3.1. Strategija upravljanja rizicima

- Bankarska Grupa je uspostavila sistem upravljanja rizicima koji omogućava da se upravlja svim rizicima kojima je Grupa izložena ili može biti izložena po osnovu svih poslovnih aktivnosti, koji je srazmeren prirodi, obimu i složenosti poslovanja Grupe. Uspostavljeni sistem upravljanja rizicima obezbeđuje da rizični profil bude u skladu sa utvrđenom sklonošću ka rizicima, odnosno rizičnim profilom Grupe, kao i tolerancijom prema rizicima.
- Sistem upravljanja rizicima na nivou bankarske Grupe definisan je sledećim aktima:
 - Strategijom upravljanja rizicima i Strategijom i planom upravljanja kapitalom;
 - Politikama upravljanja rizicima;
 - Procedurama upravljanja rizicima;
 - Metodologijama za upravljanje rizicima;
 - Ostalim aktima.
- Strategijom upravljanja rizicima uređuje se jedinstveno i dosledno upravljanje rizicima kojima je Grupa izložena ili može biti izložena u svom poslovanju i usklađena je sa Poslovnom politikom i Strategijom.
- Za primenu Strategije upravljanja rizicima odgovorni su nadležni organi matične Banke i organizacioni delovi koji sprovode i učestvuju u sistemu upravljanja rizicima, kao i organi i organizacioni delovi članica Grupe:

Skupština matične Banke nadležna je za:

- usvajanje poslovne politike i strategije matične Banke;
- odlučivanje o povećanju kapitala, odnosno o ulaganjima kapitala u drugu banku ili druga pravna lica, kao i o visini ulaganja u osnovna sredstva i investicione nekretnine matične Banke.

Upravni odbor matične Banke nadležan je za:

- donošenje Strategije upravljanja rizicima, Strategije i Plana upravljanja kapitalom i politike upravljanja rizicima, kao i drugih akata definisanih regulativom Narodne banke Srbije;
- uspostavljanje sistema unutrašnjih kontrola na nivou Grupe i vršenje nadzora nad njegovom efikasnošću;
- nadzor rada Izvšnog odbora matične Banke;
- usvajanje tromesečnih izveštaja o upravljanju rizicima;
- usvajanje Plana oporavka;
- usvajanje programa i plana unutrašnje revizije matične Banke i metodologije njenog rada;
- razmatranje izveštaja spoljne i unutrašnje revizije na nivou Grupe;
- obezbeđenje sprovođenja procesa interne procene adekvatnosti kapitala i njegove usklađenosti sa strateškim ciljevima poslovanja.

Odbor za reviziju matične Banke nadležan je za:

- analizu i usvajanje predloga strategija i politika Grupe u vezi sa upravljanjem rizicima i sistemom unutrašnjih kontrola koje se Upravnom odboru podnose na razmatranje i usvajanje;
- analizu i nadzor primene i adekvatno sprovođenje usvojenih strategija i politika za upravljanje rizicima i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola;
- analizu konsolidovanih izveštaja Grupe koji se podnose Upravnom odboru na razmatranje i usvajanje;
- razmatranje izveštaja spoljne i unutrašnje revizije na nivou Grupe.

Izvšni odbor matične Banke nadležan je za:

- sprovođenje strategije i politike upravljanja rizicima, kao i strategije upravljanja kapitalom usvajanjem

procedura za upravljanje rizicima, odnosno za identifikovanje, merenje i procenu rizika, i obezbeđivanjem njihove primene i za izveštavanje Upravnog odbora u vezi s tim aktivnostima;

- o usvajanje i analiziranje efikasnosti primene procedura za upravljanje rizicima, kojima se bliže definiše proces identifikovanja, merenja i procene rizika i upravljanja rizicima i izveštavanje Upravnog odbora u vezi sa tim aktivnostima i polugodišnjim i godišnjim izveštajima na nivou Grupe;
- o sprovođenje plana kontinuiteta poslovanja i plana oporavka aktivnosti u slučaju katastrofa, vršenje njihovog revidiranja u skladu sa poslovnim promenama i kontinuirano testiranje;
- o izveštavanje Upravnog odbora o efikasnosti primene definisanih procedura upravljanja rizicima;
- o izveštavanje Upravnog odbora o nivou izloženosti rizicima i upravljanju rizicima i odlučivanje, uz prethodnu saglasnost Upravnog odbora, o svakom povećanju izloženosti prema licu povezanim sa bankom i o tome obaveštava Upravni odbor;
- o donosi poslovnik o svom radu.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO):

- o svaka članica Grupe ima Odbor za upravljanje aktivom i pasivom koji je nadležan za praćenje izloženosti pojedinačne članice Grupe rizicima koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki, predlaganje mera za upravljanje kamatnim rizikom i rizikom likvidnosti, kao i za obavljanje drugih poslova utvrđenih odgovarajućim aktima pojedinačne članice Grupe.

Kreditni odbor:

- o svaka članica Grupe ima Kreditni odbor koji odlučuje u okviru svojih nadležnosti i limita.
- Nadležnosti ostalih odbora Grupe koji učestvuju u sistemu upravljanja rizicima, utvrđene su zakonskim odredbama i aktima koji se primenjuju na nivou Grupe, dok su nadležnosti Odbora članica Grupe definisane lokalnom regulativom i njihovim internim aktima.

Funkcija upravljanja rizicima matične Banke je nezavisna poslovna funkcija nadležna za upravljanje rizicima na nivou Grupe, koja:

- o definiše i predlaže na usvajanje strategiju i politike upravljanja rizicima;
- o definiše i predlaže na usvajanje procedure i metodologije upravljanja rizicima;
- o razvija modele i metodologije za identifikovanje, merenje, ublažavanje, praćenje i kontrolu rizika;
- o identifikuje, meri, procenjuje, prati i upravlja rizicima kojima je Grupa izložena u svom poslovanju;
- o izveštava nadležne organe Grupe o upravljanju rizicima na konsolidovanoj osnovi (Upravni odbor, Odbor za reviziju, Izvršni odbor, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom);
- o preuzima aktivnosti i mere za upravljanjem lošom aktivom.

Sektor upravljanja sredstvima matične Banke nadležan je za:

- o proces upravljanja sredstvima i likvidnošću, kao i aktivom i pasivom na nivou Grupe. Takođe, učestvuje i u upravljanju rizikom likvidnosti, kamatnim rizikom i deviznim rizikom.

Sektor kontrole usklađenosti poslovanja matične Banke nadležan je za:

- o identifikaciju i praćenje rizika usklađenosti poslovanja Grupe i za upravljanje tim rizikom, koji posebno obuhvata rizik od sankcija regulatornog tela i finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik.

Odeljenje za sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma matične Banke nadležno je za:

- o identifikaciju, praćenje, upravljanje rizikom od pranja novca i finansiranja terorizma;
- o najmanje jednom godišnje, vrši analizu i procenu izloženosti Grupe riziku od pranja novca i finansiranja terorizma;
- o najmanje jednom godišnje, podnosi izveštaj Izvršnom odboru i Odboru za reviziju o aktivnostima u oblasti pranja novca i finansiranja terorizma.

Sektor unutrašnje revizije matične Banke nadležan je za:

- o kontinuiran nadzor sprovođenja politike i procedura upravljanja rizicima na nivou Grupe i ispitivanje adekvatnosti procedura i usaglašenost Grupe sa njima. Unutrašnja revizija o svojim nalazima i preporukama izveštava Odbor za reviziju i Upravni odbor.
- Članice bankarske Grupe imaju organizacione delove za upravljanje rizicima, sprečavanje pranja novca, upravljanje sredstvima i unutrašnju reviziju.
- Grupa je Strategijom upravljanja rizicima obuhvatila sledeće:
 - o pregled i definicije svih rizika kojima je Grupa izložena ili može da bude izložena u svom poslovanju;
 - o dugoročne ciljeve, utvrđene poslovnom politikom i strategijom Grupe, kao i sklonost ka rizicima određenom u skladu sa tim ciljevima;
 - o osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima;
 - o osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala Grupe;
 - o osnovna načela upravljanja lošom aktivom.
- Grupa je identifikovala i definisala rizike kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, i to:

- **Kreditni rizik** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Grupi. Kreditni rizik obuhvata:
 - **Rezidualni rizik** – rizik da tehnike ublažavanja kreditnog rizika budu manje efikasne nego što je očekivano, odnosno da njihovo korišćenje nedovoljno utiče na umanjenje svih rizika kojima je Grupe izložena.
 - **Rizik smanjenja vrednosti potraživanja** – rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku.
 - **Rizik izmirenja/ispоруke** – rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmirenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveze druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na ugovoreni datum izmirenja/ispоруke.
 - **Rizik druge ugovorne strane** – rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnanja novčanih tokova transakcije.
- **Kreditno-devizni rizik** – predstavlja verovatnoću da će Grupa pretrpeti gubitak usled neizvršavanja obaveze dužnika u ugovorenim rokovima, koji nastaje usled negativnog uticaja promene kursa dinara na finansijsko stanje dužnika.
- **Environmentalni rizik** (rizik zaštite životne i društvene sredine) – rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat, kapital i reputaciju Grupe usled događaja koji ima ili je verovatno da će imati negativan materijalni uticaj na životnu sredinu, zdravlje ili bezbednost ili zajednicu u celini.
- **Rizik koncentracije** je rizik koji direktno ili indirektno proizilazi iz izloženosti Grupe prema istom ili sličnom faktoru rizika ili vrsti rizika, kao što su izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica, privrednim granama, geografskim područjima, vrstama proizvoda i aktivnosti, instrumentima kreditne zaštite, finansijskim instrumentima, robi itd.
- **Rizik ulaganja** je rizik koji proizilazi iz ulaganja Grupe u druga pravna lica i osnovna sredstva i investicione nekretnine.
- **Rizik zemlje** je rizik koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Grupa izložena, odnosno rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe zbog nemogućnosti Grupe da naplati potraživanja od dužnika iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla dužnika. Rizik zemlje obuhvata sledeće rizike:
 - **političko-ekonomski rizik**, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarivanja gubitka zbog nemogućnosti Grupe da naplati potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa zemlje porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj zemlji;
 - **rizik transfera**, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarenja gubitka zbog nemogućnosti naplate potraživanja iskazanih u valuti koja nije zvanična valuta zemlje porekla dužnika, i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih zemalja u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih organa zemlje dužnika.
- **Operativni rizik** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled nenamernih i namernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Grupi, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje pravni rizik.
 - **Pravni rizik** je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu sudskih ili vansudskih postupka u vezi sa poslovanjem Grupe (radni odnosi, obligacioni odnosi itd.).
- **Rizik likvidnosti** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled nesposobnosti Grupe da ispunjava svoje dospelje obaveze i to zbog:
 - **Povlačenja postojećih izvora finansiranja**, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava), ili
 - **Otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).**
- **Kamatni rizik** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled nepovoljnih promena kamatnih stopa.
- **Tržišni rizici** predstavljaju rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu gubitaka u okviru bilansnih i vanbilansnih pozicija usled kretanja cena na tržištu, i obuhvataju:
 - **Devizni rizik** je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promene deviznog kursa za stavke koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja;
 - **Cenovni rizik** po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu gubitaka usled kretanja cena dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti na tržištu u knjizi trgovanja;
 - **Robni rizik** predstavlja rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po

osnovu gubitaka usled kretanje cena roba na tržištu;

- o **Rizik opcija** predstavlja rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu gubitaka usled kretanje cena opcija na tržištu.

Grupa nije izložena riziku opcija i robnom riziku.

- **Rizik usklađenosti poslovanja** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled propuštanja Grupe da svoje poslovanje uskladi sa zakonom, podzakonskim aktima, svojim internim aktima, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i sa pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom, a posebno obuhvata rizik od sankcija regulatornog tela i od finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik. **Rizik od pranja novca i finansiranja terorizma** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat, kapital ili reputaciju Grupe usled korišćenja pojedinačnih članica Grupe (neposrednog ili posrednog korišćenja poslovnog odnosa sa članicom Grupe, transakcije, usluge ili proizvoda članice Grupe) za pranje novca i/ili finansiranje terorizma.
- **Reputacioni rizik** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled poverenja javnosti, odnosno nepovoljnog stava javnosti o poslovanju Grupe, nezavisno da li za to postoji osnov ili ne.
- **Strateški rizik** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Grupe usled nepostojanja odgovarajuće poslovne politike i strategije, njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usled promena u okruženju u kojem Grupa posluje ili izostanka adekvatnih reakcija Grupe na te promene.

Dugoročni ciljevi

- Dugoročni ciljevi za upravljanje rizicima Grupe su:
 - o Razvoj aktivnosti u skladu sa poslovnom Strategijom i mogućnostima i razvojem tržišta u cilju stvaranja konkurentskih prednosti;
 - o Izbegavanje ili minimiziranje rizika u cilju održavanja poslovanja u okvirima prihvatljivog nivoa rizika;
 - o Minimiziranje negativnih efekata na kapital Grupe;
 - o Održavanje potrebnog nivoa adekvatnosti kapitala;
 - o Diversifikacija rizika kojima je Grupa izložena;
 - o Održavanje učešća NPL u ukupnim kreditima u okviru definisanih limita.
- Ciljevi upravljanja rizicima usklađeni su sa Planom poslovanja i mogu biti modifikovani tokom godine.
- Proces upravljanja rizicima uključuje jasno definisanje i dokumentovanje profila rizičnosti, kao i usklađivanje profila rizičnosti sa sklonošću Grupe za preuzimanje rizika, kao i tolerancijom prema rizicima.
- Sklonost ka rizicima podrazumeva nameru Grupe da preuzme rizike radi ostvarivanja svojih strategija i politika, kao i određivanje ovog preuzimanja na prihvatljivom nivou rizika, dok tolerancija prema rizicima predstavlja najviši prihvatljivi nivo rizika za Grupu.

Osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima

- Osnovna načela preuzimanja rizika:
 - o Utvrđivanje eksplicitnih i jasnih pravila za upravljanje pojedinačnim vrstama rizika, sa pratećim politikama i procedurama za upravljanje pojedinačnim vrstama rizika, sa odgovarajućim ciljevima delovanja na nivou Grupe;
 - o Prikupljanje potpunih, pravovremenih i istinitih podataka važnih za upravljanje rizicima i obezbeđenje adekvatnih kapaciteta za čuvanje i obradu podataka;
 - o Konzervativnost preuzimanja rizika – podrazumeva da je odnos prema rizicima koje Grupa preuzima takav da očekivani prinosi značajno nadmašuju gubitke koji mogu nastati preuzimanjem rizika;
 - o Donošenje poslovnih odluka na temeljima kvalitativnih i kvantitativnih analiza sa osnovom primenjivih parametara rizika;
 - o Korišćenje većeg broja metoda za identifikaciju i merenje rizika – prilikom upravljanja rizicima Grupa pored regulatorno propisanih okvira i pristupa za upravljanje rizicima primenjuje i interne metode vodeći računa o njihovoj primenljivosti i opravdanosti sa stanovišta ulaganja u njihov razvoj i opravdanosti njihove primene sa stanovišta složenosti i obima poslovnih aktivnosti;
 - o Razvoj mehanizma kvantitativnog modeliranja koji omogućava analizu merenja učinaka promena u poslovnom i tržišnom okruženju na profil izloženosti riziku Grupe i dalji uticaj na profitabilnost, likvidnost i neto vrednost Grupe.
- Osnovna načela upravljanja rizicima:
 - o organizovanje poslovanja zasebnih organizacionih jedinica za upravljanje rizicima na nivou Grupe;
 - o funkcionalna i organizaciona odvojenost aktivnosti upravljanja rizicima od redovnih poslovnih aktivnosti Grupe;
 - o sveobuhvatnost upravljanja rizicima – upravljanje rizicima obuhvata sve faze i sve značajne rizike koji se pojavljuju u poslovanju;
 - o efektivnost upravljanja rizicima;

- o cikličnost upravljanja rizicima;
- o razvoj upravljanja rizicima kao strateško opredeljenje;
- o upravljanje rizicima je deo poslovne kulture – svest o značaju upravljanja rizicima prisutna je na svim nivoima organizacione strukture Grupe.

Načela upravljanja lošom aktivom, odnosno rizičnim plasmanima:

- o aktivno upravljanje rizičnim plasmanima u cilju minimiziranja negativnog efekta na finansijski rezultat i kapital Grupe;
- o preventivne mere i aktivnosti u cilju minimiziranja daljeg pogoršanja kvaliteta aktive;
- o definisanje strategija za upravljanje lošom aktivom, odnosno rizičnim plasmanima;
- o jasno definisane aktivnosti upravljanja lošom aktivom, odnosno rizičnim plasmanima;
- o ranu identifikaciju dužnika – koji se suočavaju sa finansijskim teškoćama ili su u docnji ili statusu neizmirenja obaveza (*watch lista*);
- o procenu finansijskog stanja dužnika;
- o set indikatora na osnovu čije ispunjenosti se stiču uslovi za uključivanje dužnika u delokrug organizacione jedinice nadležne za upravljanje lošom aktivom;
- o segmentaciju loše aktive radi efikasnijeg upravljanja;
- o načelo materijalnosti pri definisanju mogućih mera;
- o veća učestalost praćenja vrednosti sredstava obezbeđenja za rizične plasmane, kao i sredstva obezbeđenja stečena naplatom potraživanja;
- o organizaciona odvojenost Sektora za prevenciju i upravljanje rizičnim plasmanima matične Banke nadležnog za preduzimanje aktivnosti i mera za upravljanje lošom aktivom od organizacionih jedinica u čijem je delokrugu preuzimanje rizika;
- o uključenost u korporativno upravljanje i upravljanje rizicima indikatora za praćenje loše aktive, odnosno rizičnim plasmanima;
- o transparentno izveštavanje o rizičnim plasmanima, uključujući i informacije o efikasnosti i efektivnosti sprovođenja aktivnosti naplate i mera za upravljanje lošom aktivom, odnosno rizičnim plasmanima.

3.2. Politike upravljanja rizicima

- Politikom upravljanja rizicima je uređeno:
 - o Sprovođenje strategije upravljanja rizicima po svim vrstama rizika: kreditni, tržišni, kamatni, rizik likvidnosti i operativni rizik i drugo, uključujući i proces upravljanja lošom aktivom, odnosno rizičnim plasmanima;
 - o Način organizovanja procesa upravljanja rizicima članica Grupe i jasno razgraničenje odgovornosti zaposlenih u svim fazama tog procesa, kao i određivanje ključnih zaposlenih u procesu upravljanja rizicima;
 - o Način procene rizičnog profila članica Grupe i metodologije za identifikovanje i merenje, odnosno procenu rizika;
 - o Načini praćenja i kontrole rizika i uspostavljanje sistema limita, odnosno vrste limita koje Grupa koristi i njihova struktura;
 - o Mere za ublažavanje rizika i pravila za primenu tih mera;
 - o Način i metodologija za sprovođenje procesa interne procene adekvatnosti kapitala Grupe;
 - o Principi funkcionisanja sistema unutrašnjih kontrola;
 - o Okvir i učestalost stres testiranja, kao i postupanje u slučajevima nepovoljnih rezultata stres testova.
- Eksterno izveštavanje Grupe sprovodi se shodno zakonskim i podzakonskim propisima Narodne banke Srbije.
- Članice Grupe na mesečnom, kvartalnom i godišnjem nivou izveštavaju Sektor upravljanja rizicima matične Banke, koji prati sve vrste rizika na nivou Grupe.
- Obuhvatnost i karakteristike sistema izveštavanja bliže su definisani tačkom 3.6. ovog izveštaja.

3.2.1. Kreditni rizik

- Politika upravljanja kreditnim rizikom predstavlja akt kojim se bliže definiše **sistem upravljanja kreditnim rizikom**, uključujući i rezidualni rizik, rizik smanjenja vrednosti potraživanja, rizik koncentracije, rizik izmirenja i isporuke i rizik druge ugovorne strane kome je Grupa izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, kao deo sistema upravljanja rizicima.
- Najvažniji procesi sistema upravljanja kreditnim rizikom su:
 - o Proces odobravanja plasmana;
 - o Proces upravljanja instrumentima kreditne zaštite;
 - o Proces monitoringa plasmana u cilju ranog otkrivanja znakova upozorenja;
 - o Proces merenja kreditnog rizika u skladu sa regulativom centralnih banaka članica Grupe;

- Proces monitoringa portfolija i praćenja kreditnog rizika;
- Proces prevencije i upravljanja potencijalno rizičnim plasmanima i lošom aktivom;
- Proces obračuna minimalnog kapitalnog zahteva za kreditni rizik i interne procene adekvatnosti kapitala.
- Rizični profil Grupe određen je prihvatljivim nivoom rizika za Grupu, a u skladu sa Strategijom upravljanja rizicima i zavisi od strukture portfolija Grupe. Cilj upravljanja kreditnim rizikom je minimiziranje negativnih efekata kreditnog rizika na finansijski rezultat i kapital Grupe, po osnovu bilansnih i vanbilansnih stavki, kao i na osnovu poslovanja sa drugom ugovornom stranom za pozicije koje se vode u bankarskoj knjizi.
- U skladu sa rizičnim profilom definisan je najviše prihvatljiv nivo loše aktive Grupe.
- Identifikovanje kreditnog rizika započinje podnošenjem zahteva za odobrenje plasmana.
- Proces odobravanja plasmana započinje prikupljanjem i proverom sve neophodne dokumentacije, informacija i podataka na osnovu kojih se vrši kreditna analiza pojedinačnih plasmana, kao i faktora kreditnog rizika.
- Analiza pojedinačnog plasmana obuhvata analizu kvalitativnih i kvantitativnih pokazatelja poslovanja klijenata, identifikovanje nivoa rizika (utvrđivanje klasifikacije po regulativi centralnih banaka članica Grupe i internog rejtinga klijenta prema metodologiji Grupe) i kontrolu iskorišćenosti limita na nivou Grupe.
- Proces merenja kreditnog rizika zasnovan je na dva pristupa:
 - Regulatorni pristup – proces obezvređenja plasmana i procene rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama po osnovu Međunarodnog računovodstvenog standarda 39 i Međunarodnog računovodstvenog standarda 37;
 - Interni pristup – merenje nivoa rizičnosti pojedinačnog plasmana na osnovu internog sistema rejtinga Grupe.
- U okviru procesa odobravanja plasmana sagledava se izloženost u odnosu na regulatorne i interno definisane limite.
- Limiti odobrenja plasmana definisani su sistemom odlučivanja svake članice Grupe, u zavisnosti od vrste klijenata i nivoa izloženosti.
- Za svakog subsidijara Grupe definisan je pojedinačni limit odlučivanja do kog iznosa mogu samostalno plasirati sredstva, odnosno bez pribavljanja mišljenja Sektora analize kreditnog rizika matične Banke.
- U cilju održavanja rizika na prihvatljivom nivou, članice Grupe primenjuju tehnike ublažavanja kreditnog rizika na nivou pojedinačnog plasmana putem poštovanja limita izloženosti, diverzifikacije ulaganja i pribavljanja prihvatljivih instrumenata obezbeđenja u cilju sekundarne naplate.
- Nakon odobrenja plasmana vrši se praćenje plasmana i poslovanja klijenata kroz redovan i vanredni monitoring u cilju pravovremene identifikacije signala upozorenja.
- Grupa prati kvalitet portfolija na osnovu identifikovanja i analize ranih signala upozorenja kod klijenata. Signali upozorenja se prate na regularnoj vremenskoj osnovi i na osnovu analize istih, klijenti se svrstavaju u kategoriju Standardni, Potencijalno rizični (*Watch list*) i NPL klijenti (klijenti sa problematičnim potraživanjima).
- Restrukturirani neproblematični klijenti se svrstavaju u kategoriju potencijalno rizičnih klijenata, dok se restrukturirani problematični svrstavaju u kategoriju klijenata sa problematičnim potraživanjima.
- Praćenjem i kontrolom portfolija u celini i po pojedinim segmentima, članice Grupe vrše poređenje sa prethodim periodima, identifikuju trendove kretanja i uzroke promena nivoa kreditnog rizika. Takođe, prate pokazatelje kvaliteta aktive (kretanje NPL-a, pokrivenost NPL ispravkama vrednosti...), kao i izloženost prema regulatorno i interno definisanim limitima.
- Poseban aspekt praćenja izloženosti kreditnom riziku predstavlja praćenje nivoa loše aktive, odnosno rizičnih plasmana koje obuhvata praćenje:
 - na nivou portfolija;
 - na individualnoj osnovi za značajne izloženosti;
 - sredstava stečenih naplatom u skladu sa internim aktom kojim se uređuje preuzimanje i upravljanje stečenom imovinom i upravljanje nepokretnom imovinom koja je namenjena prodaji.
- Takođe, praćenje loše aktive uključuje i praćenje realizacije mera i strategija definisanih u cilju upravljanja rizičnim plasmanima i sredstvima stečenim naplatom.
- Izveštavanje o kreditnom riziku na nivou Grupe obuhvata sistem eksternog i internog izveštavanja o upravljanju kreditnim rizikom. Eksterno izveštavanje na konsolidovanom nivou sprovodi se shodno zahtevima Narodne banke Srbije i Međunarodnom standardu finansijskog izveštavanja 7 za kreditni rizik, a interno izveštavanje u skladu sa internim aktima Grupe.
- Izveštaj o upravljanju kreditnim rizikom sadrži: ukupnu izloženost kreditnom riziku na konsolidovanoj osnovi, izloženost kreditnom riziku prema internom sistemu rejtinga, dospela potraživanja, rizične plasmane i kredite, kolaterale, ispravke vrednosti, rizike izloženosti...
- Uvažavajući izmene regulative Narodne banke Srbije i potrebe daljeg unapređenja procesa upravljanja rizicima,

tokom 2017. godine izvršene su značajne promene u organizacionoj strukturi matične Banke (grupisanje filijala u Poslovne centre, promene u okviru Funkcije privrede i stanovništva, promene načina odlučivanja), kao i izmene internih akata kojima se uređuje upravljanje rizicima. Izmenom Strategije i Politike upravljanja rizicima izvršena su usklađivanja sa izmenama domaće i međunarodne regulative i unapređeno je upravljanje kreditnim rizicima u delu sveobuhvatnosti problematičnih potraživanja i izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica.

3.2.2. Rizik likvidnosti

- Osnovni cilj upravljanja rizikom likvidnosti je održavanje nivoa likvidnih sredstava, kako bi se uredno i na vreme izmirivale dospele obaveze po bilansnim i vanbilansnim poslovima na nivou Grupe i svake članice pojedinačno, odnosno minimiziranje negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital na nivou Grupe i svake članice pojedinačno.
- Grupa je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu, poslovne aktivnosti, linije odlučivanja i odgovornosti tako što je jasno razgraničila proces upravljanja rizikom likvidnosti (koji sprovodi nezavisna funkcija nadležna za upravljanje rizicima matične banke kao i nezavisne funkcije pojedinačnih članica) i proces podrške upravljanju ovim rizikom od procesa preuzimanja rizika likvidnosti.
- Osnovna načela upravljanja rizikom likvidnosti:
 - spremnost da se odgovori dospelim obavezama, kroz održavanje minimalnog nivoa likvidne aktive za članice Grupe;
 - održavanje usklađenosti između priliva i odliva sredstava kroz limitiranje valutne i ročne neusklađenosti potraživanja i obaveza;
 - utvrđivanje planiranih aktivnosti u slučaju nastanka nepredviđenih događaja (kriza likvidnosti).
- Članice Grupe i matična banka identifikaciju rizika likvidnosti sprovode analiziranjem svih indikatora koji dovode do nastanka i povećanja rizika likvidnosti, kao i praćenje nivoa raspoloživih likvidnih sredstava (rezervi likvidnosti) i razmatranje vrste i visine izvora sredstava, kroz procenu stabilnosti depozita.
- Merenje izloženosti riziku likvidnosti obuhvata procenu tekuće i buduće izloženosti riziku likvidnosti i vrši se primenom regulatorno i interno definisanih metoda i modela:
 - Regulatorni pristup – primena pokazatelja likvidnosti i užeg pokazatelja likvidnosti i pokazatelja pokrića likvidnom aktivnom na nivou Grupe;
 - Interni pristup – primena statičkog i dinamičkog GAP-a i racio analize, stres testiranje (analiza osetljivosti i scenario analiza) i simulacije.
- Matična banka je definisala interne standarde za upravljanje rizikom likvidnosti, koji se odnose na definisani interni limit pokazatelja likvidnosti, pokazatelja pokrića likvidnom aktivom, limite gepova likvidnosti po ročnosti, identifikaciju i kvantifikovanje ranih signala krize likvidnosti.
- U cilju upravljanja rizikom likvidnosti uspostavljen je sistem eksternih (propisanih od lokalnih regulatora zemalja članica Grupe) i internih limita (usvojenih od strane nadležnih odbora Grupe). Regulatorno definisane limite likvidnosti poštuju sve članice Grupe i održavaju nivo likvidnosti iznad definisanih minimalnih vrednosti, usklađujući svoje poslovanje sa limitima definisanim na nivou Grupe. U cilju upravljanja rizikom likvidnosti uspostavljen je sistem praćenja limita. Limiti koje Grupa i članice Grupe poštuju odnose se na održavanje pokazatelja likvidnosti i užeg pokazatelja likvidnosti u periodu od 1 dana, 3 dana i proseka za mesec dana i pokazatelja pokrića likvidnom aktivom koji održava na nivou koji nije niži od 100%. Prilikom definisanja limita izloženosti riziku likvidnosti sagledava se više aspekata rizika likvidnosti, uzimajući u obzir ograničavajući negativan efekat na finansijski rezultat i kapital, limitirajući ročnu neusklađenost.
- Grupa je uspostavila proces praćenja i kontrole rizika likvidnosti, koji podrazumeva praćenje usklađenosti poslovanja sa definisanim sistemom limita, a u cilju održavanja rizika likvidnosti na nivou prihvaćenom definisanim rizičnim profilom Grupe, kao i praćenje i monitoring realizacije mera. Praćenje i kontrola rizika likvidnosti je uspostavljena i integrisana u sve poslovne aktivnosti Grupe i na svim nivoima upravljanja rizikom likvidnosti kao i nezavisna kontrola procene adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema upravljanja rizikom likvidnosti.
- U cilju održavanja rizika likvidnosti na nivou prihvaćenom definisanim rizičnim profilom, Grupa primenjuje tehnike i mere ublažavanja rizika likvidnosti u uslovima kada izloženost riziku likvidnosti teži gornjoj granici definisanoj rizičnim profilom. Tehnike koje se primenjuju odnose se na održavanje dovoljnog nivoa rezervi likvidnosti, odnosno utrživih likvidnih sredstava u značajnijim valutama, diversifikaciju izvora finansiranja prema ročnosti i valuti, smanjenje koncentracije izvora finansiranja prema sektorskoj strukturi, a u cilju formiranja stabilne baze izvora sredstava.
- Grupa ima uspostavljen sistem izveštavanja o riziku likvidnosti, koji obuhvata procenu i analizu izloženosti riziku likvidnosti, usklađenost sa limitima, rezultate stres test analize i predlog mera.

3.2.3. Kamatni rizik u bankarskoj knjizi

- Cilj upravljanja kamatnim rizikom je očuvanje ekonomske vrednosti kapitala Grupe, uz minimiziranje negativnih efekata promene kamatnih stopa na finansijski rezultat, za pozicije koje se vode u bankarskoj knjizi.
- Grupa je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu, poslovne aktivnosti, linije odlučivanja i odgovornosti tako što su jasno razgraničeni proces preuzimanja rizika od procesa njegovog upravljanja.
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom ima značajnu i primarnu ulogu u procesu upravljanja kamatnim rizikom, u okviru svojih nadležnosti. Takođe, u procesu upravljanja kamatnim rizikom ulogu imaju i ostali odbori matične Banke, čije odluke mogu uticati na izloženost pomenutom riziku.
- Osnovni principi upravljanja kamatnim rizikom Grupe su:
 - održavanje nivoa kamatnog rizika, koji omogućava minimiziranje negativnog uticaja promene kamatnih stopa na tržištu kao i održavanje minimalno zahtevane margine kamatnih stopa;
 - limitiranje ročne i valutne neusklađenosti u cilju očuvanja ekonomske vrednosti kapitala, odnosno minimiziranja negativnih efekata promena kamatnih stopa na izloženost kamatnom riziku;
 - optimizacija cene koštanja izvora uz prilagođavanje i opreznost prilikom formiranja konkurentnih kamatnih stopa na proizvode članica Grupe.
- Identifikacija kamatnog rizika podrazumeva analiziranje svih indikatora i faktora, koji dovode do nastanka i povećanja izloženosti kamatnom riziku, kao i vrsta kamatnog rizika kojima su Grupa i njene članice izložene.
- Merenje kamatnog rizika Grupe predstavlja kvantitativnu i kvalitativnu procenu izloženosti kamatnom riziku primenom statičkog i dinamičkog GAP-a i racio analize, duracije, ekonomske vrednosti kapitala i stres testiranja.
- Ublažavanje kamatnog rizika sprovodi se kontinuirano kroz održavanje rizika na prihvatljivom nivou za definisani profil rizika, kao i utvrđivanjem i primenom adekvatnih mera i tehnika. U procesu upravljanja kamatnim rizikom Grupa primenjuje sistem eksternih limita (definisanim lokalnom regulativom zemalja članica Grupe) i internih limita (usvojenih od strane nadležnih odbora Grupe) definisanih pojedinačno za članice kao i limit na nivou Grupe. Grupa pri definisanju limita izloženosti kamatnom riziku uzima u obzir više aspekata kamatnog rizika, ograničavajući negativan efekat na finansijski rezultat i ekonomsku vrednost kapitala. Na nivou Grupe su definisani limiti kamatonosnih pozicija i limit promene ekonomske vrednosti kapitala, kojim se limitira negativan uticaj na kapital.
- Grupa je uspostavila proces praćenja i kontrole kamatnog rizika, koji obuhvata monitoring usklađenosti poslovanja sa definisanim sistemom limita, a u cilju održavanja kamatnog rizika na nivou prihvaćenom definisanim rizičnim profilom Grupe, kao i praćenje i monitoring realizacije mera. Sistem unutrašnje kontrole kamatnog rizika je integrisan u sve poslovne aktivnosti Grupe, kao i nezavisna kontrola procene adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema upravljanja kamatnim rizikom.
- Grupa je uspostavila proces praćenja i izveštavanja o efektima realizacije primenjenih mera i tehnika ublažavanja rizika, koje su usmerene na održavanje usklađenosti kamatnoosetljivih pozicija, diversifikaciju izvora finansiranja prema vrsti kamatne stope, ročnosti ili repricing-u i valuti i optimiziranje cene izvora sredstava.
- Sistem izveštavanja o izloženosti kamatnom riziku obuhvata procenu i analizu izloženosti kamatnom riziku, usklađenost sa limitima, rezultate stres test analize i predloge mera.

3.2.4. Tržišni rizici

- Grupa je u svom svakodnevnom poslovanju izložena deviznom i cenovnom riziku.
- Upravljanje deviznim rizikom**
- Cilj upravljanja deviznim rizikom je obezbeđenje sigurnog poslovanja Grupe, kroz minimiziranje negativnih efekata promene deviznog kursa na finansijski rezultat i kapital Grupe, za pozicije koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja.
 - Grupa je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu, poslovne aktivnosti, linije odlučivanja i odgovornosti tako što je jasno razgraničila proces preuzimanja deviznog rizika od procesa njegovog upravljanja i procesa podrške, na nivou Grupe i pojedinačnih članica.
 - Identifikacija deviznog rizika primarno se odnosi na sagledavanje transakcione i bilansne izloženosti, kao i izloženosti po osnovu uvođenja novih proizvoda i aktivnosti kao i analizu internih i eksternih faktora. Identifikacija izloženosti deviznom riziku se sprovodi na nivou izloženosti pojedinoj valuti kao i na nivou celokupnog deviznog portfolija za sve valute.
 - Merenje deviznog rizika predstavlja kvantitativnu i kvalitativnu procenu izloženosti deviznom riziku i obuhvata procenu tekuće i buduće izloženosti deviznom riziku i vrši se primenom regulatorno i interno definisanih metoda i modela:

- Regulatorni pristup – primena pokazatelja deviznog rizika na nivou Grupe;
- Interni pristup – stres testiranje (analiza osjetljivosti i scenario analiza) i simulacije, Value at Risk i backtesting.
- Grupa sprovodi kontinuirano ublažavanje deviznog rizika kroz održavanje rizika na prihvatljivom nivou za profil rizika, kao i utvrđivanjem i primenom adekvatnih mera i tehnika, kao i praćenje i monitoring realizacije mera. Grupa primenjuje sistem eksternih (propisanih od regulatora) i internih limita (usvojenih od strane nadležnih odbora Grupe), utvrđenih na osnovu pokazatelja deviznog rizika na nivou Grupe i svake pojedinačne članice. Prilikom definisanja limita izloženosti deviznom riziku uzima se u obzir više aspekata deviznog rizika, ograničavajući negativan efekat na finansijski rezultat i kapital Grupe.
- Grupa koristi derivate i ostale instrumente i mere u delu sredstava i izvora sredstava, u cilju umanjivanja i ublažavanja izloženosti navedenom riziku.
- Na nivou Grupe i njenih članica ustanovljen je sistem praćenja i kontrole limita i realizacije mera za minimiziranje deviznog rizika.

Upravljanje cenovnim rizicima

- Grupa je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu, poslovne aktivnosti, linije odlučivanja i odgovornosti tako što je jasno razgraničila proces preuzimanja rizika na nivou članica i Grupe od procesa njegovog upravljanja i podrške, a vodeći se principima organizacije sistema upravljanja rizicima knjige trgovanja.
- Osnovna načela upravljanja cenovnim rizikom Grupe su:
 - održavanje nivoa rizika u skladu sa eksterno i interno definisanim limitima;
 - praćenje promena na tržištu koje mogu uticati na povećanje izloženosti rizicima knjige trgovanja;
 - utvrđivanje mera za umanjivanje izloženosti rizicima, u uslovima kada Grupa teži gornjoj granici prihvaćenog rizičnog profila izloženosti rizicima.
- Identifikacija rizika poslovnih aktivnosti knjige trgovanja podrazumeva analiziranje svih indikatora i faktora, koji dovode do nastanka i povećanja rizičnog profila.
- Merenje i procena rizika poslova knjige trgovanja podrazumeva primenu:
 - standardizovanog (regulatorno propisanog) pristupa
 - internog modela korišćenjem Value at Risk metodologije.
- Grupa ima uspostavljen sistem internih limita, usvojenih od strane nadležnih odbora Grupe kako na nivou Grupe tako i na nivou pojedinačnih članica. Na nivou grupe definisani su: limite izloženosti za sve pozicije knjige trgovanja kao i limite učešća knjige trgovanja u ukupnim poslovima Grupe.
- Ublažavanje cenovnog rizika Grupa sprovodi kontinuirano kroz održavanje rizika na prihvatljivom nivou za definisani profil rizika, kao i utvrđivanjem i primenom adekvatnih mera i tehnika. Definisanje i primena odgovarajućih mera zaštite i preventive, definisanje limita izloženosti i definisanje i primena mera za ublažavanje cenovnog rizika, karakterišu fazu ublažavanja cenovnog rizika.
- Sistem unutrašnje kontrole cenovnog rizika je integrisan u sve poslovne aktivnosti Grupe, kao i nezavisna kontrola procene adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema upravljanja cenovnim rizikom. Kontrola cenovnog rizika obuhvata i redovnu kontrolu svake transakcije.
- Saglasno uspostavljenom sistemu izveštavanja o cenovnom riziku Grupe, vrši se izveštavanje o izloženosti cenovnim rizicima.

3.2.1. Operativni rizik

- U cilju minimiziranja nastanka događaja operativnog rizika Grupa uspostavlja odgovarajući okvir koji uključuje: proces identifikovanja događaja operativnog rizika, proces klasifikacije događaja operativnog rizika prema nivou rizičnosti, analizu događaja operativnog rizika, proces praćenja događaja operativnog rizika, monitoring mera za ublažavanje operativnih rizika i sistem ranog otkrivanja događaja operativnog rizika.
- Prilikom preuzimanja operativnog rizika Grupa se rukovodi sledećim načelima:
 - Poslovanje u skladu sa dobrim praksama za upravljanje operativnim rizikom;
 - Obezbeđenje adekvatnih kontrola za upravljanje operativnim rizikom;
 - Blagovremeno identifikovanje i kontinuirano praćenje događaja operativnog rizika, minimiziranje nastanka događaja operativnog rizika sprovođenjem mera;
 - Analiza ključnih indikatora rizika koji dovode do nastanka događaja operativnog rizika;
 - Merenje operativnog rizika primenom regulatornog pristupa (pokazatelj operativnog rizika) internog pristupa (stres testiranje) i
 - Merenje tekuće izloženosti operativnom riziku i procena izloženosti po osnovu uvođenja novih proizvoda i aktivnosti na sprovođenju mera u cilju minimiziranja događaja operativnog rizika.
- Grupa kontinuirano vrši ublažavanje operativnog rizika, što podrazumeva održavanje rizika na prihvatljivom nivou za profil rizika kroz utvrđivanje mera za minimiziranje mera za ublažavanje operativnog rizika koje podrazumevaju:
 - Definisanje limita izloženosti;

- o Definisanje i primena mera za ublažavanje operativnih rizika;
 - o Sistem fizičkih kontrola;
 - o Plan za obezbeđenje kontinuiteta poslovanja i
 - o Plan oporavka aktivnosti u slučaju katastrofa.
- Praćenje i kontrola operativnog rizika podrazumeva praćenje usklađenosti poslovanja sa definisanim sistemom limita, a u cilju održavanja operativnog rizika na nivou prihvaćenom definisanim rizičnim profilom Grupe, kao i praćenje i monitoring realizacije mera. Praćenje i kontrola operativnog rizika su uspostavljeni i integrisani u sve poslovne aktivnosti Grupe i na svim nivoima upravljanja operativnim rizikom kao i nezavisna kontrola procene adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema upravljanja operativnim rizikom.
 - Grupa je uspostavila proces praćenja i izveštavanja o efektima realizacije primenjenih mera i tehnika ublažavanja operativnog rizika, kroz redovno izveštavanje nadležnih odbora i organa, kao i jasnu podelu odgovornosti, definisanje pravila o učestalosti i izveštavanju o sprovođenju usvojenih mera za smanjenje operativnog rizika.
 - Sistem izveštavanja o operativnom riziku obuhvata pravovremeno izveštavanje o događajima operativnog rizika po vrstama događaja i linijama poslovanja, uzrocima i izvorima nastanka događaja, značajnosti događaja, trendu izloženosti, merama koje nameravaju da se preduzmu ili jesu preduzete u cilju ublažavanja i ograničavanja posledica događaja i aktivnostima koje je Grupa poverila trećim licima.
 - Grupa izračunava kapitalni zahtev za operativni rizik u skladu sa regulativom koristeći standardizovani pristup.

3.2.2. Rizik zemlje

- Cilj upravljanja rizikom zemlje je da se obezbedi minimalna izloženost kroz adekvatno merenje rizika zemlje primenom usvojene metodologije i definisanih limita izloženosti prema zemljama ili grupi zemalja na osnovu rejtinga zemlje.
- Identifikacija rizika zemlje podrazumeva analizu svih indikatora koji dovode do nastanka i povećanja rizika zemlje, a sprovode se na nivou pojedinačnog plasmana i celokupnog portfolija.
- Preduslov za ostvarivanje definisanih ciljeva upravljanja rizikom zemlje je postojanje adekvatne i ažurne baze podataka u kojoj se beleže informacije o zemlji sedišta i prebivališta klijenta od strane poslovnih sektora.
- Merenje rizika zemlje se zasniva na eksternim kreditnim rejtingima zemlje sedišta klijenta, na osnovu kojih se plasmani grupišu u određeni nivo rizika.
- Postupkom praćenja i kontrole rizika zemlje Grupe definiše kako praćenje limita na konsolidovanom nivou i usvojenih mera za smanjenje rizika zemlje, tako i sam proces kontrole.
- Grupa ima uspostavljen sistem izveštavanja o riziku zemlje na konsolidovanom nivou, kojim se blagovremeno izveštava rukovodstvo i nadležni odbori i organizacioni delovi.

3.2.3. Rizik ulaganja

- Grupa ima uspostavljen sistem o riziku ulaganja čime se obezbeđuje da ulaganje koje nije u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Grupe, te da ulaganja Grupe u lica u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva i investicione nekretnine ne pređu 60% kapitala Grupe.

3.3. Organizaciona struktura Funkcije upravljanja rizicima

- Sve članice Grupe su uspostavile nezavisnu Funkciju upravljanja rizicima.
- Funkcija upravljanja rizicima matične Banke svoje aktivnosti obavlja kroz sledeće organizacione oblike: Sektor upravljanja rizicima, Sektor analize kreditnog rizika i Sektor za prevenciju i upravljanje rizičnim plasmanima.
- Sektor upravljanja rizicima matične Banke nadležan je za upravljanje rizicima na nivou Grupe i izradu šestomesečnih konsolidovanih izveštaja o upravljanju rizicima, a sastoji se od Odeljenja za razvoj sistema i metodologija upravljanja rizicima, Odeljenja risk controllinga i Odeljenja upravljanja tržišnim i operativnim rizicima.
- Sektor analize kreditnog rizika matične Banke čine Odeljenje analize kreditnog rizika velikih korporativnih klijenata, Odeljenje analize kreditnog rizika malih i srednjih klijenata i Odeljenje analize kreditnog rizika fizičkih lica i mikro klijenata koja obavljaju aktivnosti na nivou matične Banke iz svojih nadležnosti, kao i analizu i davanje mišljenja na kreditne predloge iznad definisanih limita za subsidijare.
- Sektor za prevenciju i upravljanje rizičnim plasmanima matične Banke čine Odeljenje monitoringa i prevencije rizičnih plasmana, Odeljenje restrukturiranja i rehabilitacije plasmana, Odeljenje upravljanja naplatom rizičnih plasmana pravnih lica, Odeljenje upravljanja rizičnim plasmanima fizičkih lica i preduzetnika, Odeljenje upravljanja preuzetom imovinom, Odeljenje kontrole kvaliteta portfolija rizičnih plasmana i izveštavanja.
- Komercijalna banka a.d. Budva i Komercijalna banka a.d. Banja Luka aktivnosti upravljanja rizicima obavljaju kroz formirane sektore upravljanja rizicima koji na mesečnom nivou izveštavaju Sektor upravljanja rizicima matične Banke

o sprovedenim aktivnostima upravljanja rizicima na nivou članice Grupe.

3.4. Obuhvatnost i karakteristike sistema izveštavanja o rizicima, kao i načina merenja rizika

- Funkcija upravljanja rizicima matične Banke identifikuje sve faze upravljanja rizicima između ostalih i faze merenja i izveštavanja o rizicima kojima je bankarska Grupa izložena u svom poslovanju. Takođe, nadležna je za razvijanje modela i metodologija za merenje, kao i za izveštavanje nadležnih organa bankarske Grupe.
- Bankarska Grupa je uspostavila i adekvatan informacioni sistem koji podrazumeva potpunu informisanost lica uključenih u sistem upravljanja svim pojedinačnim rizicima i odgovarajuće izveštavanje rukovodstva.
- Detaljnije informacije o izveštavanju o rizicima su definisane tačkom 3.7., dok su detaljnije informacije o fazi merenja po svakoj vrsti rizika date u okviru tačke 3.2.

3.5. Adekvatnost uspostavljenog sistema upravljanja rizicima bankarske Grupe

- Grupa je uspostavila adekvatan sistem upravljanja rizicima Grupe u odnosu na njen rizični profil, sklonost i toleranciju ka rizicima, kao i u odnosu na svoju poslovnu politiku i strategiju.
- Tokom 2017.godine nije bilo kršenja usvojenih limita na nivou Grupe čime je sistem upravljanja rizicima ocenjen kao adekvatan u odnosu na usvojeni rizični profil, poslovne politike i strategije pojedinačnih članica bankarske Grupe.

3.6. Opis povezanosti rizičnog profila bankarske Grupe sa poslovnom strategijom

- Grupa vrši internu procenu adekvatnosti kapitala u skladu sa svojom sklonošću ka rizicima, tolerancijom prema rizicima i rizičnim profilom matične Banke i članica bankarske Grupe i na osnovu toga određuje strategiju za održavanje potrebnog nivoa kapitala. Sklonošću bankarske Grupe ka rizicima smatra se nivo rizika koji Grupa namerava da preuzme radi ostvarivanja svoje strategije i politika, dok se tolerancijom prema rizicima smatra najviši prihvatljivi nivo rizika za Grupu.
- Bankarska Grupa definiše svoju sklonost ka rizicima kao nizak, srednji i visok nivo, a uključujući i pozicioniranost Grupe prema bankarskom tržištu.
- Grupa definiše toleranciju prema rizicima kao najviši nivo rizika koji je spremna da preuzme, a da pri tome njen rizični profil bude u okviru definisane sklonosti prema rizicima. Ključni pokazatelji poslovanja bankarske Grupe prikazani su u sledećoj tabeli:

Ključni pokazatelji poslovanje bankarske Grupe	Ostvareno (31.12.2017.)
Adekvatnost kapitala	24,56%
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala	24,56%
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala	24,38%
Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom	415%
Izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica	13,40%
Izloženost prema licu povezanom sa bankom	0,82%
Ukupna izloženost prema licima povezanim sa Bankom	1,12%
Zbir svih velikih izloženosti	45,88%
Zbir svih ulaganja u lica van sektora finansija i ulaganja u osnovna sredstva banke	16,42%
Pokazatelj deviznog rizika	14,29%

3.7. Opis načina na koji se obezbeđuje informisanje organa upravljanja bankarske Grupe o rizicima

- Bankarska Grupa je uspostavila sistem redovnog izveštavanja o izloženosti rizicima i profilu rizičnosti, koji omogućuje relevantnim zaposlenim na svim nivoima u Grupi pravovremene, tačne i dovoljno detaljne informacije koje su potrebne za donošenje poslovnih odluka i efikasno upravljanje rizicima, odnosno sigurno i stabilno poslovanje.

4. KAPITAL I KAPITALNI ZAHTEVI BANKARSKE GRUPE

4.1. Kapital bankarske Grupe

Kvantitativni podaci o kapitalu Grupe obuhvataju:

- Iznos osnovnog i dopunskog kapitala;
- Pregled pojedinačnih elemenata kapitala;
- Odbitne stavke od kapitala;
- Iznos ukupnog kapitala.

Opis osnovnih karakteristika finansijskih instrumenata koji se uključuje u obračun kapitala je dat u Prilogu 2 PI-FIKAP.

Struktura kapitala		RSD 000
Naziv		31.12.2017.
OSNOVNI KAPITAL		51.158.788
OSNOVNI AKCIJSKI KAPITAL		50.785.278
Uplaćen iznos instrumenata osnovnog akcijskog kapitala		16.817.956
Pripadajuća emisiona premija uz instrumente osnovnog akcijskog kapitala		22.843.084
Rezerve iz dobiti, ostale rezerve i rezerve za opšte bankarske rizike		11.570.050
Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobitci/gubici		5.673.614
Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobitci		5.782.475
(-) Nerealizovani gubici		-108.862
Učešća bez prava kontrole (manjinska učešća) koja se priznaju u osnovnom akcijskom kapitalu		65
(-) Odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala, osim nerealizovanih gubitaka po osnovu HOV raspoloživih za prodaju (osim 1.1.4.2)		-6.119.492
(-) Gubitak (gubici iz ranijih godina + gubitak tekućeg perioda)		-1.665.678
(-) Ostala nematerijalna ulaganja umanjena za povezane odložene poreske obaveze		-498.388
(-) Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti, izuzev onih koja proističu iz privremenih razlika, umanjena za povezane odložene poreske obaveze		-857.096
(-) Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala		
(-) Iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama banke koji se odbija od osnovnog akcijskog kapitala banke		-3.098.330
DODATNI OSNOVNI KAPITAL		373.510
Uplaćen iznos instrumenata dodatnog osnovnog kapitala		373.510
(-) Iznos za koji odbitne stavke od dopunskog kapitala premašuju iznos dopunskog kapitala (odbitna stavka od dodatnog osnovnog kapitala)		
DOPUNSKI KAPITAL		
Instrumenti dopunskog kapitala, subordinirane obaveze i pripadajuća emisiona premija		
Od čega: uplaćen iznos subordiniranih obaveza koje su ispunjavale uslove za uključivanje u dopunski kapital banke do 30.6.2017. a koje banka uključuje u dopunski kapital do 31.12.2022. u skladu s prelaznim odredbama Odluke o adekvatnosti kapitala banke		
Napomena: Subordinirane obaveze koje su prestale da ispunjavaju uslove za uključivanje u dopunski kapital		
REGULATORNI KAPITAL		51.158.788

4.2. Kapitalni zahtevi i adekvatnost kapitala

- Grupa izračunava pokazatelj adekvatnosti kapitala (osnovnog akcijskog, osnovnog i ukupnog kapitala) i kapitalne

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Grupe Komercijalna banka a.d. Beograd na dan 31.12.2017. godine

zahteve u skladu sa regulativom Narodne banke Srbije koristeći standardizovani pristup i to za rizikom ponderisane izloženosti za:

- Kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane, rizik smanjenja vrednosti kupljenih potraživanja i rizik izmirenja/ispоруke po osnovu slobodnih isporuka;
- Rizik izmirenja/ispоруke (osim po osnovu slobodnih isporuka);
- Tržišne rizike;
- Operativni rizik;
- Rizik prilagođavanja kreditne izloženosti;
- Po osnovu prekoračenja limita izloženosti iz knjige trgovanja.
- Regulatorno propisana minimalna vrednost pokazatelja adekvatnosti kapitala je 8% uvećana za kombinovani zaštitni sloj kapitala koji se sastoji iz zaštitnog sloja za očuvanje kapitala (2,5%), zaštitnog sloja za sistemski značajnu banku (2%) i zaštitnog sloja za strukturni sistemski rizik (1,67%) – dok na kraju 2017.godine Grupa nije imala kontraciklični zaštitni sloj kapitala.
 - Grupa izračunava tri pokazatelja adekvatnosti kapitala:
 - PAK ukupnog kapitala bankarske Grupe (min 8% + kombinovani zaštitni sloj kapitala 6,17pp)
 - PAK osnovnog kapitala bankarske Grupe (min 6% + kombinovani zaštitni sloj kapitala 6,17pp)
 - PAK osnovnog akcijskog kapitala bankarske Grupe (min 4,5% + kombinovani zaštitni sloj kapitala 6,17pp)

Kapitalni zahtevi	31.12.2017.
KAPITAL	
Ukupan osnovni kapital	51.158.788
Osnovni akcijski kapital	50.785.278
Dodatni osnovni kapital	373.510
Kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane i rizik izmirenja/ispоруke po osnovu slobodnih isporuka	13.441.005
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	898.072
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	259.235
Izloženosti prema javnim administrativnim telima	-
Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	-
Izloženosti prema bankama	288.811
Izloženosti prema privrednim društvima	4.402.815
Izloženosti prema fizičkim licima	4.928.660
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti	726.338
Dospela nenaplaćena potraživanja	686.519
Vlasnička ulaganja	255.923
Ostale izloženosti	994.632
Tržišni rizici	507.992
Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti	67.423
Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti	133.646
Kapitalni zahtev za devizni rizik	306.923
Kapitalni zahtev za robni rizik	-
Operativni rizik	2.718.353
Izloženost operativnom riziku	2.718.353
Ukupni kapitalni zahtevi	16.667.350
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala (minimum 4,5% + kombinovani zaštitni sloj kapitala 6,17pp)	24,38%
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala (minimum 6% + kombinovani zaštitni sloj kapitala 6,17pp)	24,56%
Pokazatelj adekvatnosti kapitala (minimum 8% + kombinovani zaštitni sloj kapitala 6,17pp)	24,56%

- Bankarska Grupa na 31.12.2017. nema izdvojene kapitalne zahteve za i rizik izmirenja/ispоруke (osim po osnovu slobodnih isporuka), za rizik prilagođavanja kreditne izloženosti kao ni po osnovu prekoračenja limita izloženosti iz knjige trgovanja.
- Pregled kapitalnih zahteva dat je u Prilogu 4 – Podaci o ukupnim kapitalnim zahtevima i pokazatelju adekvatnosti

kapitala (PI-AKB)

Struktura obračuna kapitalnog zahteva za operativni rizik

RSD 000

Linija poslovanja	Indikator izloženosti			Stopa kapitalnog zahteva	Kapitalni zahtev
	2014.	2015.	2016.		
1. Finansiranje privrednih subjekata	6.611	5.498	18.575	18%	2.718.353
2. Trgovina i prodaja	(2.114.734)	(295.514)	1.112.440	18%	
3. Brokerski poslovi s fizičkim licima	5.722	6.200	3.312	12%	
4. Bankarski poslovi s privrednim društvima	11.979.271	6.006.050	5.727.156	15%	
5. Bankarski poslovi s fizičkim licima	7.621.427	12.214.007	10.815.194	12%	
6. Platni promet	1.990.472	2.034.688	2.172.295	18%	
7. Usluge za račun klijenata	26.320	47.597	41.204	15%	
8. Upravljanje imovinom	203.192	163.051	(253.281)	12%	

4.3. Interna procena adekvatnosti kapitala – ICAAP

- Bankarska Grupa je uspostavila proces interne procene adekvatnosti kapitala (u daljnjem tekstu: ICAAP) u skladu sa svojim rizičnim profilom i tolerancijom prema rizicima, a koji za cilj ima jačanje odnosa između upravljanja rizicima i kapitala Grupe, odnosno da obezbedi da Grupa raspolaže dovoljnim nivoom kapitala da podrži sadašnje i buduće aktivnosti i pokrije sve materijalno značajne rizike kojima je izložena u svom poslovanju.
- ICAAP je uključen u sistem upravljanja rizicima i integralni je deo procesa donošenja odluka u Grupi, takođe redovno se preispituje i prilagođava, a posebno kada je Grupa izložena novim rizicima ili značajnim promenama.
- Grupa je uspostavila Strategiju i Plan upravljanja kapitalom. Plan upravljanja kapitalom sadrži:
 - Strateške ciljeve i periode za njihovo ostvarenje, uzimajući u obzir uticaj makroekonomskog okruženja i faze privrednog ciklusa;
 - Način organizacije procesa upravljanja raspoloživim internim kapitalom;
 - Procedure planiranja adekvatnog nivoa raspoloživog internog kapitala;
 - Način dostizanja i održavanja adekvatnog nivoa internog kapitala.
 - Plan poslovanja u slučaju nepredviđenih događaja koji mogu da uticati na iznos raspoloživog internog kapitala.
- ICAAP je stabilan proces upravljanja rizicima koji adekvatno identifikuje, meri, agregira i prati rizike kroz obuhvat svih ključnih elemenata procene kapitalnih zahteva, planiranja i upravljanja kapitalom.
- ICAAP je dokumentovan proces koji se sprovodi na kontinuiranoj osnovi i u skladu je sa Strategijom upravljanja rizicima i pojedinačnim Politikama za upravljanje rizicima, kao i Strategijom upravljanja kapitalom. Osnovne uslove koje ICAAP implementiran u Grupi ispunjava:
 - Zasnovan je na procesu identifikacije i merenja, odnosno procene rizika;
 - Pružna sveobuhvatnu procenu rizika, kao i praćenje značajnih rizika kojima je Grupa izložena ili može biti izložena u svom poslovanju;
 - Obezbeđuje adekvatan interni kapital u skladu sa sa rizičnim profilom Grupe;
 - Uključen je u sistem upravljanja Grupom i donošenja odluka u Grupi;
 - Predmet je redovne analize, praćenja i provere.
- Cilj ICAAP-a je jasno određivanje takvog nivoa kapitala koji je dovoljan za pokriće svih rizika kojima je Grupa izložena ili može biti izložena u svom poslovanju. Osnovni cilj procesa procene adekvatnosti internog kapitala jeste poboljšanje veze između rizičnog profila Grupe, sistema upravljanja rizicima i dostupnosti kapitala. Od bankarske Grupe se očekuje implementacija primerenog procesa procene adekvatnosti internog kapitala koji obuhvata sve ključne elemente planiranja i upravljanja kapitalom, kao i obezbeđenje dovoljnog nivoa kapitala u odnosu na identifikovane rizike.
- Određivanjem potencijala za pokriće rizika, Grupa indirektno postavlja maksimalni nivo rizika koji je spremna da prihvati. Kroz ICAAP se osim procene internih kapitalnih zahteva procenjuje i interni kapital. Planiranje internog kapitala osigurava i održavanje takav nivo kapitala koji može podržati rast plasmana, budućih izvora sredstava, politiku dividendi.
- Okvir procesa interne procene adekvatnosti kapitala odražava Strategiju upravljanja rizicima, Strategiju i Plan upravljanja kapitalom i postavljene limite, pri čemu ICAAP služi kao sveobuhvatni upravljački model.
- Grupa kontinuirano procenjuje rizični profil i redovno revidira postupak interne procene adekvatnosti kapitala istovremeno razvijajući metodologije procene ostalih vrsta rizika kako bi sveobuhvatno upravljanje rizicima na nivou Grupe bilo što efikasnije.
- Osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala Grupe:
 - Uspostavljanje procesa interne procene adekvatnosti kapitala Grupe u skladu sa ciljevima upravljanja i načelima preuzimanja i upravljanja rizicima;

- o Identifikovanje, merenje (procena), ublažavanje i praćenje svih rizika kao osnova za procenu adekvatnosti kapitala;
- o Postavljanje procesa interne procene adekvatnosti kapitala Grupe u skladu sa obimom, vrstom i složenošću poslova Grupe;
- o Obezbeđenje internog kapitala u skladu sa rizičnim profilom Grupe.

Faze ICAAP-a:

- Utvrđivanje materijalno značajnih rizika – na osnovu metodologije utvrđeni su kvantitativni i kvalitativni kriterijumi na osnovu kojih se utvrđuju materijalno značajni rizici koji će biti uključeni u proces interne procene adekvatnosti kapitala, u skladu sa vrstom, obimom i složenošću poslovanja kojim se Grupa bavi, kao i specifičnosti tržišta na kojima posluje. Pri proceni materijalne značajnosti rizika, Grupa razmatra sve rizike kojima je izložena, odnosno koje preuzima. Svi preuzeti rizici mogu se podeliti na značajne – za koje je potrebno izdvojiti deo kapitala i na rizike koji ne zahtevaju njegovo izdvajanje s obzirom da su procenjeni kao nematerijalni, ili Grupa njima upravlja kroz uspostavljeni sistem upravljanja rizicima.
- Obračunavanje iznosa internih kapitalnih zahteva za pojedinačne rizike – Grupa koristi metode propisane za obračun minimalnih kapitalnih zahteva, kao i interne pristupe merenja. Grupa sprovodi stresno testiranje za sve materijalno značajne rizike i za interni kapital, koji uključuju faktore rizika specifične za okruženje u kome Grupa posluje. Rezultati stresnog testiranja uzimaju se u obzir pri proceni i održavanju internog kapitala na određenom nivou.
- Za uključivanje materijalno značajnih rizika u ICAAP Grupa primenjuje sledeće metodologije za:
 - o **Kreditni rizik** – standardizovani pristup uz primenu stresnog testiranja;
 - o **Operativni rizik** – standardizovani pristup uz primenu stresnog testiranja;
 - o **Tržišni rizik (devizni rizik i cenovni rizik po osnovu pozicija iz knjige trgovanja)** – VaR metodologija sa primenom stresnog testiranja;
 - o **Kamatni rizik** – metodologija na osnovu osetljivosti neto kamatnog prihoda i promene faktora;
 - o **Rizik likidnosti** – za potrebe ICAAP-a sagledava se primenom testiranja “hipotetičkog” nivoa krize likvidnosti i kalkulacija nedostajućeg iznosa sredstava;
 - o **Rizik koncentracije** – primenom sopstvenog modela zasnovanog na HHI indeksu uz primenu stres testa;
 - o **Rezidualni rizik** – stres testiranje pogoršanja efikasnosti korišćenih tehnika ublažavanja kreditnog rizika;
 - o **Kreditno-devizni rizik** – stres testiranje efekata na povećanje izloženosti kreditnom riziku usled rasta deviznog kursa;
 - o **Strateški rizik** – stres testiranje negativnih ostupanja od planiranih veličina neto kamatnog prihoda;
 - o **Rizik ulaganja** – kapitalna rezerva u visini od 2% raspoloživog kapitala;
 - o **Materijalno neznačajni rizici** su uključeni u ICAAP kroz sistem politika i procedura, sistem limita, sistem odlučivanja.
- Određivanje ukupnog internog kapitala uključuje i rezultate stresnog testiranja. Takođe, za planiranje regulatornog i internog kapitala vremenski horizont je tri godine.
- Poređenje iznosa kapitala izračunatog u skladu sa regulatornim zahtevima i iznosa raspoloživog internog kapitala, kao i minimalnih kapitalnih zahteva i internih kapitalnih zahteva.

5. IZLOŽENOST RIZICIMA

5.1. Kreditni rizik i rizik smanjenja vrednosti potraživanja

U analizi i proceni kreditnog rizika članice Grupe koriste dva paralelna pristupa: interni i regulatorni.

- Interni sistem rejtinga nije samo instrument za oblikovanje pojedinačnih odluka i procenjivanje nivoa rizika pojedinačnog plasmana, već predstavlja osnovu za analizu portfolia, podršku prilikom odobrenja plasmana, kao i u postupku obezvređenja plasmana i procene rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama u cilju rangiranja nivoa rizičnosti plasmana i iskazivanja realne vrednosti potraživanja. Interni sistem rejtinga podleže redovnoj reviziji i unapređenju.
- U analizi kreditnog rizika, pored internog sistema rejtinga, članice Grupe koriste i načela propisana lokalnom regulativom centralnih banaka iz svojih zemalja, koja zahtevaju klasifikaciju svakog plasmana na osnovu propisanih kriterijuma i obračun rezerve za procenu gubitaka po osnovu kreditnog rizika. Primena ovih kriterijuma omogućava članicama Grupe da pokriju neočekivane gubitke koji mogu nastati usled nemogućnosti i nesposobnosti klijenta da svoje obaveze izmiruje o roku dospeća prema ugovorom definisanim uslovima. U tom smislu članice Grupe vrše klasifikaciju potraživanja i obračun potrebnog nivoa rezervisanja koji predstavlja određeni vid zaštite od mogućih negativnih posledica ukoliko se plasirana sredstva ne vrate o roku dospeća i u punom iznosu.
- Grupa definiše **dospela nenaplaćena potraživanja** kao sva potraživanja koja nisu naplaćena u roku dospeća (po osnovu glavnog duga, kamata i naknada, kao i intervencije po garancijama, avalima i ostalim oblicima jemstva, nedozvoljena prekoračenja na računima klijenata i ostale dospеле obaveze klijenata).
- **Potraživanja u statusu neizmirenja obaveza (Default)** – potraživanja u docnji (**past due**) potraživanje kod koga je dužnik u docnji dužoj od 90 dana, a Grupa je, na osnovu procene finansijskog stanja, odnosno kreditne sposobnosti dužnika, procenila

da dužnik neće moći da izmiri svoje obaveze u celosti bez realizacije sredstva obezbeđenja, nezavisno od toga da li dužnik svoje obaveze izmiruje blagovremeno ili ne, Grupa smatra malo verovatnim da će dužnik u potpunosti izmiriti svoje obaveze ne uzimajući u obzir mogućnost realizacije instrumenta kreditne zaštite i za potraživanje je utvrđen iznos obezvređenja procenom na individualnoj ili grupnoj osnovi, osim za potraživanja kod kojih se taj iznos ne može identifikovati na nivou pojedinačnog potraživanja u grupi.

- **Potraživanja na Watch listi** - potraživanje kod koga je dužnik u docnji od 31 do 90 dana.

Obezvređenje potraživanja za računovodstvene potrebe je verovatnoća ponderisane procene kreditnih gubitaka (tj. sadašnja vrednost svih manjkova gotovine) tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta, dok je sam manjak gotovine razlika između tokova gotovine koji pripadaju Grupi po ugovoru i tokova gotovine koje Grupa očekuje da primi.

- **Specifična prilagođavanja za kreditni rizik** uključuju deo iznosa prilagođavanja za kreditni rizik koji se odnosi na sledeće gubitke:
 - gubitke za instrumente merene po fer vrednosti koji predstavljaju obezvređenje po osnovu kreditnog rizika u skladu sa MSFI/MRS,
 - gubitke nastale kao rezultat tekućih ili prošlih događaja koji utiču na pojedinačno značajnu izloženost ili izloženosti koje nisu pojedinačno značajne a procenjuju se na pojedinačnoj ili grupnoj osnovi,
 - gubitke za koje istorijsko iskustvo i trenutno dostupni podaci ukazuju na to da je gubitak nastao, ali Grupa još nije upoznata s tim koja pojedinačna izloženost je pretrpela te gubitke.
- **Za specifična prilagođavanja za kreditni rizik i njihova ukidanja koja se evidentiraju direktno kroz bilans uspeha** – ovo ukidanje obezvređenja vrši se preko prihoda u bilansu uspeha.
- **Izloženosti kod kojih je izvršena ispravka vrednosti** predstavljaju izloženosti kod kojih se vrši procena naplativosti, odnosno kod kojih se vrši umanj enje za iznos očekivanog gubitka.
- Grupa ima jasno definisane kriterijume za procenjivanje i priznavanje kredita i potraživanja, kao i kriterijume za procenjivanje i priznavanje rezervisanja po osnovu potencijalnih obaveza, poštujući zahteve Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS) 39 i 37.
- Obezvređenje plasmana i rezervisanja vrši se samo onda kada postoji opravdan osnov, odnosno kada postoji objektivni dokaz o obezvređenju kao posledica događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja potraživanja, a koji nepovoljno utiču na urednost izmirivanja obaveza dužnika prema Grupi.
- Glavni elementi u proceni obezvređenja plasmana su: prekoračenje roka plaćanja glavnice ili kamate, teškoće u novčanim tokovima korisnika kredita, opadanje kreditnog rejtinga ili promene prvobitnih uslova iz ugovora i drugo.
- Obezvređenje plasmana se vrši na osnovu procene očekivanih budućih novčanih tokova iz poslovanja klijenata, kao i realizacijom sredstava obezbeđenja, ukoliko se proceni da će realno plasman biti namiren iz tih sredstava.

Obračun ispravke vrednosti bilansne aktive

- Članice Grupe vrše procenu obezvređenja potraživanja kao pojedinačnu i grupnu. Svi klijenti se grupišu na osnovu interno propisane metodologije bazirane na sistemu internog rejtinga Grupe.
- Postupak procene obezvređenja se vrši na pojedinačnom nivou, kada postoje objektivni dokazi o postojanju obezvređenja kredita, za svaki pojedinačno značajan plasman sa statusom neizmirivanja obaveza – default (rizičan plasman, podkategorija rizika 4D, 4DD i 5 prema internom sistemu rejtinga)), a na grupnom nivou za plasmane kod kojih nije identifikovan objektivni dokaz obezvređenja i koji nisu pojedinačno značajni sa statusom default-a, za pojedinačno značajne plasmane koji nemaju status default-a, za plasmane kod kojih obračunom na pojedinačnoj osnovi nije utvrđen iznos ispravki vrednosti, kao i po osnovu provizija i drugih potraživanja koja nemaju elemente za svodenje na sadašnju vrednost. Iznos obezvređenja se pojedinačno procenjuje kao razlika između knjigovodstvene vrednosti i sadašnje vrednosti očekivanih budućih novčanih tokova, utvrđene diskontovanjem očekivanih priliva po kreditu, primenom poslednje ugovorene efektivne kamatne stope konkretnog kredita. Kod intervencija po garancijama u valuti članice Grupe i drugim oblicima jemstva, sadašnja vrednost se utvrđuje diskontovanjem očekivanih priliva primenom prosečne godišnje zakonske zatezne kamatne stope. U slučaju intervencija po garancijama i drugim oblicima jemstva indeksiranim u stranim valutama, sadašnja vrednost se utvrđuje diskontovanjem očekivanih priliva primenom efektivne kamatne stope koja važi za bilansna potraživanja sličnih karakteristika.
- Obezvređenje na grupnoj osnovi procenjuje se za svaku grupu posebno, imajući u vidu njihove slične karakteristike u pogledu kreditnog rizika, i to u visini procenta migracija odgovarajuće grupe u status neizmirivanja obaveza – default, po vrstama klijenata ili proizvoda.
- Obezvređenje koje umanjuje vrednost kredita evidentira se na računu ispravki vrednosti u okviru bilansa stanja i priznaje se kao rashod u okviru bilansa uspeha.

Obračun rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama

- Obračun rezervisanja članica Grupe vrše na pojedinačnoj i grupnoj osnovi. Potencijalne obaveze kod kojih je visok stepen verovatnoće da će odliv sredstava nastati, pojedinačno se procenjuju, dok se ostale potencijalne obaveze

procenjuju na grupnoj osnovi. Utvrđivanje verovatnog gubitka Grupa vrši i za neiskorišćene preuzete obaveze, za koje nije ugovorila mogućnost otkaza ugovorene obaveze bezuslovno i bez prethodne najave. Prilikom obračuna rezervisanja po osnovu neiskorišćenih preuzetih obaveza, Grupa koristi faktor konverzije (*credit conversion factor – CCF*) kojim se koriguje knjigovodstvena vrednost neiskorišćenih preuzetih obaveza.

- Procena rezervisanja na grupnoj osnovi vrši se na osnovu migracija kategorija rizičnosti uz uvažavanje svih elemenata internog sistema rejtinga, na isti način kao u postupku opisanom u okviru bilansnih pozicija.
- Rezervisanje se evidentira u okviru obaveza u bilansu stanja i priznaje se kao rashod u okviru bilansa uspeha perioda u kome je verovatnoća nastala.
- U 2017. godini, članice bankarske Grupe su obračunavale ispravku vrednosti u skladu sa standardom MRS 39 i MRS 37, koji se primenjuju zaključno sa 31.12.2017. godine. Početkom 2018. godine članice Grupe su izvršile usklađivanje internih akata (metodologije i procedure) u skladu sa izmenama regulative Narodne banke Srbije iz oblasti računovodstva i finansijskog izveštavanja, kojima se uvodi obaveza primene Međunarodnog standarda finansijskog izveštavanja 9 u bankama (MSFI 9). Navedenim izmenama propisana je obaveza banaka da od 01.01.2018. godine obračun obezvređenja vrše u skladu sa MSFI 9 standardom. U skladu sa MSFI 9 standardom, članice Grupe su usvojile novu Metodologiju za procenu obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama, koja se primenjuje od 01.01.2018. godine.

MSFI 9 standard

- U skladu sa MSFI 9 standardom, metodologija za obezvređenje se značajno menja, i zamenjuje se pristup MRS 39 realizovanog gubitka, sa principom budućeg očekivanog gubitka (ECL) kroz uključivanje uticaja očekivanog kretanja makroekonomskih varijabli na buduće kretanje verovatnoće gubitka na bazi statistički dokazanih međuzavisnosti. Obračun troškova obezvređenja za očekivane gubitke se vrši za sva potraživanja i druge dužničke instrumente koji se ne procenjuju po fer vrednosti kroz Bilans uspeha, uključujući i neopozive obaveze i izdate garancije. Troškovi obezvređenja baziraju se na očekivanom kreditnom gubitku u skladu sa verovatnoćom neizmirenja obaveza u narednih 12 meseci, osim u slučaju kada postoji značajno pogoršanje kreditnog rizika u odnosu na trenutak inicijalnog priznavanja, kada se procena kreditnih gubitaka vrši na bazi verovatnoće neizmirenja obaveza za period životnog veka instrumenta.
- Grupa je definisala kriterijume za svrstavanje finansijskih instrumenata u nivoe 1, 2 i 3 u zavisnosti od stepena povećanja kreditnog rizika od momenta inicijalnog priznavanja. Predmet klasifikacije su finansijski instrumenti koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti kao i finansijski instrumenti koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat.
- Ukupan procenjen efekat prve primene MSFI 9 iznosi RSD 1,29 milijarde, od čega se RSD 0,2 milijarde odnose na obezvređenje izloženosti prema Republici Srbiji i Narodnoj banci Srbije, najvećim delom po osnovu portfolia hartija od vrednosti. Efekat prve primene MSFI 9 se 01.01.2018. godine evidentira na teret neraspoređene dobiti iz ranijih godina. Grupa razlike u knjigovodstvenim vrednostima finansijskih sredstava koji proističu iz primene MSFI 9 priznaje u okviru kapitala na dan 1. januara 2018. godine.

1) Pregled izloženosti kreditnom riziku po klasama aktive

RSD 000

Izloženost kreditnom riziku	31.12.2017.	
	Izloženost*	Prosečna vrednost**
Države i centralne banke	285.878.759	300.747.707
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave	8.276.494	8.233.650
Javna administrativna tela	0	0
Međunarodne razvojne banke	0	262
Banke	32.531.112	36.944.957
Privredna društva	72.278.821	71.525.261
Fizička lica	100.496.534	91.012.757
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti	25.214.421	41.269.032
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	44.963.674	25.925.168
Vlasnička ulaganja	4.626.534	4.667.399
Ostale izloženosti	318.077.508	315.142.567
Ukupno	892.343.857	895.468.760

*Napomena: bruto izloženost je umanjena za ispravke vrednosti (za bilansne pozicije) i rezervisanje za procenjene gubitke (po vanbilansnim stavkama) i potrebnu rezervu za procenjene gubitke.

** Napomena: Prosečna vrednost je obračunata u odnosu na 30.06.2017. kada je počela primena Basel III regulative

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Grupe Komercijalna banka a.d. Beograd na dan 31.12.2017. godine

2) Geografska raspodela izloženosti prema materijalno značajnim oblastima po klasama izloženosti kao i obezvređena i potraživanja u docnji, prikazana po značajnim geografskim oblastima RSD 000

Izloženost kreditnom riziku	31.12.2017		
	Bruto izloženost	Iznos obezvređenih potraživanja uključujući i potraživanja u docnji	Iznos ispravke vrednosti i rezervisanja obezvređenih potraživanja uključujući i potraživanja u docnji
Države i centralne banke	287.381.964	7.195.627	1.365.639
Srbija	274.651.396	-	-
Bosna i Hercegovina	9.953.876	6.396.080	1.365.634
Crna Gora	2.775.141	799.297	5
Ostalo	1.551	250	-
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave	8.324.844	5.617.103	251
Srbija	5.629.445	2.921.705	226
Bosna i Hercegovina	2.413.848	2.413.848	22
Crna Gora	281.551	281.550	3
Banke	32.539.789	1.983.601	35
Crna Gora	14.183.620	112	-
Srbija	9.004.072	818.151	24
Nemačka	5.827.813	-	-
SAD	1.026.384	-	-
Bosna i Hercegovina	637.731	306.391	3
Ostalo	1.860.169	859.059	8
Privredna društva	73.438.691	71.663.310	497.181
Srbija	63.720.800	62.916.036	6.446
Crna Gora	6.006.746	5.245.664	54.875
Bosna i Hercegovina	3.693.069	3.501.610	435.860
Ostalo	18.076	-	-
Fizička lica	101.635.281	94.023.887	794.957
Srbija	91.772.882	86.715.231	38.403
Bosna i Hercegovina	5.164.656	4.052.949	83.603
Crna Gora	4.662.384	3.220.351	672.873
Ostalo	35.359	35.336	78
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti	25.312.181	24.865.771	40.634
Bosna i Hercegovina	1.862.164	1.419.549	974
Crna Gora	2.178.742	2.178.741	6.260
Srbija	21.271.275	21.267.481	33.400
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	66.070.054	30.492.724	19.629.785
Srbija	63.293.659	27.794.838	17.898.738
Bosna i Hercegovina	1.328.700	1.319.245	923.943
Crna Gora	973.198	964.170	392.634
Ostalo	474.497	414.471	414.470
Vlasnička ulaganja	5.131.965	538.769	504.732
Austrija	3.279.824	-	-
SAD	1.026.613	-	-
Srbija	743.109	460.383	426.345
Crna Gora	355	-	-
Ostalo	82.064	78.386	78.387
Ostale izloženosti	327.779.225	20.089.309	9.343.010
Srbija	305.493.447	15.883.207	6.070.292
Bosna i Hercegovina	18.320.567	2.096.560	1.530.944
Crna Gora	3.963.761	2.108.091	1.741.767
Ostalo	1.450	1.451	7
Ukupno	927.613.994	256.470.100	32.176.224

Napomena: Pregled predstavlja ukupnu bruto izloženost bilansnih i vanbilansnih stavki po materijalno značajnim oblastima, kao i bruto izloženost bilansnih stavki kod kojih je izvršena ispravka vrednosti i vanbilansnih stavki za koje je izvršeno rezervisanje za gubitke

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Grupe Komercijalna banka a.d. Beograd na dan 31.12.2017. godine

3) Izloženosti kod kojih je izvršena ispravka vrednosti bilansnih pozicija i rezervisanje za gubitke po vanbilansnim stavkama, po klasama izloženosti i sektorima na dan 31.12.2017. godine RSD 000

Izloženost kreditnom riziku	Ukupna bruto izloženost	Iznos obezvređenih potraživanja uključujući i potraživanja u docnji	Iznos ispravke vrednosti i rezervisanja obezvređenih potraživanja uključujući i potraživanja u docnji
Države i centralne banke	287.381.964	7.195.627	1.365.639
Sektor finansija i osiguranja	65.389.896	1.565.591	1.365.591
Sektor opšte države	218.937.254	2.576.722	17
Sektor stranih lica	3.054.614	3.053.314	31
Sektor drugih pravnih lica	200	-	-
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave	8.324.844	5.617.103	251
Sektor opšte države	6.036.201	3.994.336	236
Sektor stranih lica	665.877	-	-
Sektor drugih pravnih lica	1.622.766	1.622.767	15
Banke	32.539.789	1.983.601	35
Sektor finansija i osiguranja	23.365.050	967.650	25
Ostalo – sve sto se ne odnosi na navedene sektore	5	-	-
Sektor privrednih društava	1	1	-
Sektor stranih lica	9.017.730	858.947	9
Sektor drugih pravnih lica	157.003	157.003	1
Privredna društva	73.438.691	71.663.310	497.181
Sektor finansija i osiguranja	605	606	-
Javni nefinansijski sektor	12.141.488	11.923.741	95.364
Sektor privrednih društava	55.924.853	54.416.374	368.403
Sektor preduzetnika	1	1	-
Sektor opšte države	1.231.059	1.199.980	4.052
Sektor stanovništva	5.081	5.081	5
Sektor stranih lica	4.074.154	4.056.078	28.905
Sektor drugih pravnih lica	61.450	61.449	452
Fizička lica	101.635.281	94.023.887	794.957
Sektor finansija i osiguranja	37.417	32.493	1.022
Javni nefinansijski sektor	126.536	106.901	573
Sektor privrednih društava	26.125.123	23.985.894	248.389
Sektor preduzetnika	3.881.642	3.866.926	71.518
Sektor opšte države	85.009	77.982	97
Sektor stanovništva	70.888.581	65.605.418	470.198
Sektor stranih lica	82.902	79.328	418
Privatna domaćinstva sa zaposlenim licima i registrovani poljoprivredni proizvođači	12.174	6.000	0
Sektor drugih pravnih lica	395.897	262.945	2.742
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti	25.312.181	24.865.770	40.634
Sektor privrednih društava	3.545.572	3.542.383	12.498
Sektor preduzetnika	214.482	214.482	227
Sektor opšte države	1.580	-	-
Sektor stanovništva	21.440.824	20.999.182	27.871
Privatna domaćinstva sa zaposlenim licima i registrovani poljoprivredni proizvođači	43.145	43.145	-
Sektor drugih pravnih lica	66.578	66.578	38
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	66.070.054	30.492.724	19.629.785
Sektor finansija i osiguranja	108.859	3.396	3.392
Javni nefinansijski sektor	5.197.410	2.292.908	1.153.332
Sektor privrednih društava	28.964.506	17.559.892	10.765.385
Sektor preduzetnika	488.127	179.359	128.570
Sektor opšte države	1.069.715	139.627	135.174
Sektor stanovništva	5.271.668	3.679.672	1.809.412
Sektor stranih lica	481.430	417.996	416.978
Sektor drugih pravnih lica	24.488.339	6.219.874	5.217.542
Vlasnička ulaganja	5.131.965	538.769	504.732
Sektor finansija i osiguranja	342.878	60.276	28.828
Javni nefinansijski sektor	31.073	31.073	28.484
Sektor privrednih društava	3.564	3.084	3.084

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Grupe Komercijalna banka a.d. Beograd na dan 31.12 2017. godine

Sektor opšte države	800	800	800
Sektor stranih lica	4.388.500	78.386	78.386
Sektor drugih pravnih lica	365.150	365.150	365.150
Ostale izloženosti	327.779.225	20.089.309	9.343.010
Sektor finansija i osiguranja	29.796.722	4.126.924	3.272.248
Ostalo – sve sto se ne odnosi na navedene sektore	297.191.664	15.201.498	6.046.671
Javni nefinansijski sektor	1.136	1.134	115
Sektor privrednih društava	290.859	290.232	1.640
Sektor preduzetnika	24	24	5
Sektor opšte države	24.000	13.045	621
Sektor stanovništva	336.293	328.657	20.682
Sektor stranih lica	1.451	1.451	7
Sektor drugih pravnih lica	137.076	126.344	1.021
Ukupno	927.613.994	256.470.100	32.176.224

*Napomena: Pregled predstavlja bruto izloženost bilansnih stavki kod kojih je izvršena ispravka vrednosti i vanbilansnih stavki za koje je izvršeno rezervisanje za gubitke

4) Ročna raspodela svih izloženosti po klasama aktive

RSD 000

Izloženost kreditnom riziku	31.12.2017.
Ročnost	Bruto izloženost
Države i centralne banke	287.381.964
do tri meseca	99.500.586
od 3 meseca do 6 meseci	19.698.948
od 6 meseci do 1 godine	19.570.536
preko 1 godine	148.611.894
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave	8.324.844
do tri meseca	677.482
od 6 meseci do 1 godine	44.583
preko 1 godine	7.602.779
Banke	32.539.789
do tri meseca	31.143.102
od 3 meseca do 6 meseci	301.419
od 6 meseci do 1 godine	656.630
preko 1 godine	438.638
Privredna društva	73.438.691
do tri meseca	7.722.222
od 3 meseca do 6 meseci	5.036.378
od 6 meseci do 1 godine	12.406.811
preko 1 godine	48.273.280
Fizička lica	101.635.281
do tri meseca	11.512.969
od 3 meseca do 6 meseci	4.777.030
od 6 meseci do 1 godine	14.302.083
preko 1 godine	71.043.199
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti	25.312.181
do tri meseca	46.572
od 3 meseca do 6 meseci	335.817
od 6 meseci do 1 godine	692.414
preko 1 godine	24.237.378
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	66.070.054
do tri meseca	48.188.133
od 3 meseca do 6 meseci	164.049
od 6 meseci do 1 godine	4.488.723
preko 1 godine	13.229.149
Vlasnička ulaganja	5.131.965
preko 1 godine	5.131.965
Ostale izloženosti	327.779.225
do tri meseca	327.078.225
od 3 meseca do 6 meseci	95.333
od 6 meseci do 1 godine	107.297
preko 1 godine	498.370
Ukupno	927.613.994

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Grupe Komercijalna banka a.d. Beograd na dan 31.12.2017. godine

5) Promene ispravke vrednosti i rezervisanja

RSD 000

	Plasmani bankama	Plasmani komitentima	Investicione hartije od vrednosti	Ostala aktiva	Vanbilansne obaveze	Ukupno
Stanje 01.01.2017.	311.994	32.090.602	165.879	3.576.411	493.492	36.638.378
Povećanje	3.036	12.021.802	29.813	649.076	338.553	13.042.280
Smanjenje	(65.660)	(11.713.345)	(27.211)	(142.201)	(397.562)	(12.345.979)
Kursne razlike	(46.791)	(831.505)	(3.523)	(45.139)	(2.215)	(929.173)
Otpisi		(13.599.616)	(164.955)	(26.646)		(13.791.217)
Ostale promene		805.676		(870.584)	(260.686)	(325.594)
Stanje 31.12.2017.	202.579	18.773.614	3	3.140.917	171.582	22.288.695

*Napomena: Ispravke vrednosti osnovnih sredstava, nematerijalnih ulaganja i zalih nisu uključene u promene ispravke vrednosti i rezervisanja.

- Grupa je u 2017. godini izvršila povećanje neto rashoda ispravke vrednosti i rezervisanja u ukupnom iznosu od 696.301 hiljadu dinara, najvećim delom kao posledica novih rizičnih plasmana, nižih procena vrednosti kolaterala, povećanja procenta obezvređenja kod restrukturiranih potraživanja i novih procena sredstava stečenih naplatom. Ukidanje ispravki vrednosti i rezervisivanja po vanbilansnim pozicijama (specifičnih prilagođavanja), koja su evidentirana u bilansu uspeha, iznosi 12.345.979 hiljada dinara. Od ostalih promena na računima ispravki vrednosti i rezervisanja, iznos od 13.791.217 hiljada dinara odnosi se na trajni otpis prenosom sa bilansne na vanilansnu evidenciju kod matične Banke, KB Budva i KB Banja Luka na osnovu primene jedinstvenih računovodstvenih politika.

6) Izloženost prema kategorijama internog sistema rejtinga i vrstama klijenata na dan 31.12.2017. godine

Klasifikacija	Privredni klijenti	Banke	Stanovništvo	Ukupno
1	30.421.021	11.087.274	53.282.506	94.790.801
2	63.111.285	8.618.324	45.207.807	116.937.416
3	9.099.406	2.362	899.721	10.001.489
4	3.846.570	-	1.103.188	4.949.758
5	21.778.036	1.721.983	3.820.624	27.320.643
Ukupno	128.256.318	21.429.943	104.313.846	254.000.107

*Napomena: Ukupna izloženost kreditnom riziku, prema kategorijama rizika i po vrstama klijenata, iskazana je u bruto iznosu pre efekata ublažavanja po osnovu iznosa obezvređenja.

Korišćenje kreditnih rejtinga

- Tokom 2017. godine bankarska Grupa za klasu izloženosti prema državama i centralnim bankama je koristila dugoročne kreditne rejtinge agencije za eksterni kreditni rejting Moody's.
- Grupa za izloženosti u vidu finansijskih instrumenata iz bankarske knjige ne koristi kreditne rejtinge izdavaoca, niti specifične emisije istih usled njihovog nepostojanja. Za finansijske instrumente izdate od strane Republike Srbije Grupa primenjuje preferencijalni ponder rizika, odnosno 0% u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Raspoređivanje kreditnih rejtinga u nivoe kreditnog kvaliteta

Moody's kreditni rejting	Aaa – Aa3	A1-A3	Baa1 – Baa3	Ba1 – Ba3	B1 – B3	Caa1 - D
Nivo kreditnog kvaliteta	1	2	3	4	5	6
Ponder kreditnog rizika	0%	20%	50%	100%	100%	150%

7) Pregled klase izloženosti prema državama i centralnim bankama po nivoima kreditnog kvaliteta i pondera rizika 000 RSD

Nivo kreditnog kvaliteta	Ponder kreditnog rizika	Iznos izloženosti pre primene instrumenata kreditne zaštite (neto izloženost)	Iznos izloženosti nakon primene instrumenata kreditne zaštite (E*)
Klasa država i centralne banke		285.878.675	287.225.262
1	0%	274.652.696	275.999.283
5	100%	11.225.979	11.225.979

* Napomena: u koloni Iznos izloženosti pre primene instrumenata kreditne zaštite bruto izloženost je umanjena za ispravke vrednosti i rezervisanje za procenjene gubitke

Tehnike ublažavanja kreditnog rizika**Vrednovanje instrumenata kreditne zaštite i upravljanje tim instrumentima**

- Grupa je Metodologijom za vrednovanje kolaterala regulisala vrednovanje instrumenata kreditne zaštite i upravljanje tim instrumentima.
- Vrste obezbeđenja potraživanja i instrumenti po tom osnovu se utvrđuju u svakom konkretnom slučaju posebnom odredbom ugovora između članice Grupe i podnosioca zahteva, a njihovo pribavljanje se vrši po zaključenju ugovora i pre realizacije plasmana.
- Članice Grupe redovno procenjuju/vrednuju kolaterale, pre zaključenja ugovora o plasmanu i u toku važenja ugovora.
- Prihvatljiv odnos iznosa plasmana i vrednosti kolaterala određuje se prema procenjenoj vrednosti kolaterala koja se koriguje primenom definisanog procenta u zavisnosti od vrste kolaterala, čime se utvrđuje likvidaciona vrednost kolaterala koju članica Grupe može naplatiti.

Opis osnovnih vrsta instrumenata kreditne zaštite

- Grupa koristi sledeće instrumente kreditne zaštite:
 - Materijalne kreditne zaštite;
 - Nematerijalne kreditne zaštite.
- Od instrumenata materijalne kreditne zaštite Grupa koristi finansijske instrumente primenom složenog metoda u skladu sa propisima Narodne banke Srbije. Od finansijskih instrumenata Grupa, kao podobna sredstva zaštite koristi:
 - Gotovina i gotovinski ekvivalenti deponovani kod članica Grupe, kao što su depoziti položeni kao sredstvo obezbeđenja;
 - Hartije od vrednosti, što podrazumeva dužničke hartije od vrednosti izdate od strane država i centralnih banka i akcije;
 - Zlato.
- Kao oblik nematerijalne kreditne zaštite Grupa koristi garancije, druge oblike jemstava, kontragarancije i slično.

Osnovne vrste pružalaca kreditne zaštite po osnovu garancija i kreditnih derivata i njihova kreditna sposobnost

- U slučaju korišćenja garancija kao sredstva kreditne zaštite, Grupa koristi garancije izdate od strane:
 - država,
 - banaka,
 - teritorijalne autonomije,
 - ostalo.
- Garancija kao sredstvo kreditne zaštite se uzima samo ukoliko je ponder rizičnosti garanta povoljniji od pondera rizičnosti druge ugovorne strane.
- Procena kreditne sposobnosti pružalaca kreditne zaštite po osnovu garancija i kreditnih derivata sprovodi se u skladu sa procedurama za upravljanje kreditnim rizikom i procedurama korišćenim u postupku utvrđivanja kreditne sposobnosti pojedinačnih članica bankarske Grupe. Na kraju 2017. godine Grupa je imala jedino garancije države kao podobne instrumente nematerijalne kreditne zaštite.

Podaci o koncentraciji tržišnog ili kreditnog rizika u okviru primenjivih tehnika ublažavanja kreditnog rizika

- Grupa prati i upravlja koncentracijom kreditnog i tržišnog rizika u delu velikih izloženosti, sagledavajući i izdavaoce podobnih sredstava obezbeđenja. Takođe, Grupa izveštava o velikim izloženostima na konsolidovanoj osnovi rukovodstvo na šestomesečnom nivou.
- U cilju upravljanja rizikom koncentracije u okviru korišćenih tehnika ublažavanja kreditnog rizika:
 - Analizira se indirektna izloženost prema pružaocu kreditne zaštite, u okviru kreditnog procesa;
 - Uspostavljen je sistem limita izloženosti.
- Najveći deo podobnih sredstava nematerijalne kreditne zaštite čine garancije Vlade Republike Srbije.

8) Izloženosti obezbeđene instrumentima kreditne zaštite po klasama aktive

RSD 000

Izloženost kreditnom riziku	Iznos izloženosti obezbeđenih podobnom finansijskom imovinom	Iznos izloženosti obezbeđenih drugim podobnim sredstvima obezbeđenja
Države i centralne banke	-	-
Teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave	-	-
Banke	22.801	-
Privredna društva	280.721	709.932
Fizička lica	1.882.726	-
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti	-	-
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	201.953	636.655

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Grupe Komercijalna banka a.d. Beograd na dan 31.12.2017. godine

Vlasnička ulaganja	-	-
Ostale izloženosti	12.245	-
Ukupno	2.400.446	1.346.587

*Napomena: izloženost je data nakon primene faktora konverzije i faktora volatilnosti

5.2. Rizik druge ugovorne strane

Rizik druge ugovorne strane

- Grupa obavlja transakcije u knjizi trgovanja i bankarskoj knjizi koje potpadaju pod rizik druge ugovorne strane, a u delu poslova sa:
 - Finansijskim derivatima;
 - Repo i reverse repo transakcijama.
- Članice bankarske Grupe ne obavljaju transakcije koje podležu riziku druge ugovorne strane.
- Za potrebe izračunavanja izloženosti pozicija koje podležu obračunu kapitalnih zahteva za rizik druge ugovorne strane, Grupa koristi metode propisane Odlukom o adekvatnosti kapitala banke Narodne banke Srbije:
 - metod tekuće izloženosti za finansijske derivate po kome se iznos izloženosti izračunava kao zbir tekuće izloženosti po osnovu ugovora čija je vrednost pozitivna, a koja predstavlja tekuću tržišnu vrednost tog ugovora (za ugovore čija je vrednost negativna, tekuća izloženost jednaka je nuli) i potencijalne izloženosti (*potential future exposure – PFE*) u periodu preostalom do datuma dospeća ugovorne obaveze koja se dobija kad se nominalna vrednost glavnice svakog ugovora na dan izračunavanja pomnoži odgovarajućim koeficijentom volatilnosti (*add-on*);
 - složeni metod za obračun prilagođene vrednosti transakcije i kolaterala u slučaju repo i reverse repo transakcije, kao i za transakcije davanja ili uzimanja u zajam hartija od vrednosti ili robe. Karakteristično za „repo“ transakcije koje matična Banka obavlja sa Narodnom bankom Srbije je da se kolateral ne može koristiti kao podobno sredstvo kreditne zaštite, s ozbirom da je izdavalac kolaterala isti kao i druga ugovorna strana.
- U postupku interne procene adekvatnosti kapitala (ICAAP) bankarska Grupa vrši obračun raspoloživog internog kapitala i raspoređuje ga na pojedinačne materijalno značajne rizike za koje izdvaja odgovarajuće interne kapitalne zahteve. Interni kapital za rizik druge ugovorne strane – ukoliko ga Grupa u postupku procene materijalne značajnosti rizika identifikuje kao materijalno značajan – alokira se u sastavu jedinstvenog internog kapitala za kreditni rizik.
- Kreditni limiti za izloženosti riziku druge ugovorne strane se definišu na nivou pojedinačnih članica Grupe, u okviru sveobuhvatnog procesa definisanja limita prema drugim ugovornim stranama sa kojima pojedinačne članice bankarske Grupe obavljaju poslovne transakcije koje podležu ovoj vrsti rizika (finansijski i kreditni derivati, repo i reverse repo transakcije, transakcije davanja ili uzimanja u zajam hartija od vrednosti ili robe, transakcije kreditiranja trgovine hartijama od vrednosti, transakcije s dugim rokom izmirenja).

Izloženost riziku druge ugovorne strane		RSD 000
Vrsta transakcije	Vrednost izloženosti	
Repo transakcija	15.005.340	

Izloženost riziku druge ugovorne strane – kreditni derivati					RSD 000
Vrsta transakcije	Fer vrednost	Tekuća izloženost	Hipotetička vrednost	Potencijalna izloženost	
Swap	(7.845)	-	592.364	5.924	

5.3. Rizik likvidnosti

- Grupa može biti izložena riziku nemogućnosti da odgovori dospelim obavezama, kao i mogućem nastanku krize likvidnosti na osnovu eksternih i internih faktora. Interni faktori odnose se na strukturu pasive Grupe u smislu strukture i koncentracije depozitnog potencijala i učešća odgovarajućih izvora finansiranja u pasivi (rizik izvora finansiranja), dok se eksterni faktori odnose na izloženost nemogućnosti utvrđivosti aktive u slučaju potrebe za izvorima sredstava.
- Grupa koristi sledeće tehnike za merenje rizika likvidnosti: GAP analiza, Racio analiza, praćenje pokazatelja likvidnosti, sprovođenje stres testova.
- Grupa na dnevnom nivou upravlja rizikom likvidnosti praćenjem i kontrolom svojih sredstava i dospelih obaveza, kontrolisanjem pozicija u svim značajnijim valutama, kako bi se na vreme sagledale potrebe za dodatnim izvorima finansiranja, Grupa je uskladila svoje poslovanje sa regulatorno propisanim pokazateljem pokrića likvidnom aktivom, počev od 30.06.2017.godine. Dugoročno članice planiraju strukturu svojih izvora i plasmana kako bi obezbedila dovoljno stabilnih izvora i dovoljno rezervi likvidnosti.
- Matična Banka meri izloženost riziku likvidnosti Grupe, sagledavajući izloženost Grupe u odnosu na definisane limite.
- Grupa redovno sprovodi stres testiranje i simulaciju različitih pretpostavki čiji se uticaj ispituje, na izloženost riziku

likvidnosti. Simuliranjem značajnih pozitivnih i negativnih promena na izloženost Grupe riziku likvidnosti, nastalih kao posledica internih (specifičnih) i eksternih (sistemskih) faktora, testira otpornost likvidnosti članica Grupe, koje odstupaju od redovnih uslova poslovanja. Izrada stres testova vrši se u cilju sagledavanja eventualne nemogućnosti pokrića obaveza članica Grupe raspoloživim rezervama likvidnosti i alternativnim izvorima sredstava.

- Članice Grupe testiraju pojedinačne Planove upravljanja likvidnošću u kriznim situacijama, kojim se identifikuje moguća kriza, testira period preživljavanja i solventnost članica u pretpostavljenim uslovima krize, kao i sagledava dostupnost izvora za pokriće obaveza koje bi eventualno nastale, odnosno ocenjuje prpratna organizaciona podrška (odnosi sa javnošću i Plan u slučaju nastanka nepredviđenih događaja).
- Za potrebe utvrđivanja potrebnog internog kapitala za pokriće rizika likvidnosti matična Banka je razvila sopstveni pristup.

5.4. Upravljanje kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi

- Grupa je izložena:
 - Riziku promene cena (repricing risk), koji proizilazi iz neusklađenosti pozicija aktive i pasive prema preostalom dospeću (za pozicije sa fiksnom kamantom stopom) i ponovnog određivanja cena (za pozicije sa promenljivom kamatnom stopom);
 - Riziku promene oblika krive pronosa (*yield curve risk*);
 - Baznom riziku, usled promene različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa sličnim karakteristikama što se tiče dospeća ili ponovnog određivanja cena,
 - Riziku opcija, kome može biti izložena zbog ugovornih odredaba u vezi s kamatno osetljivim pozicijama, kao i ugrađenim opcijama o minimumima i maksimumima kamatnih stopa.
- Grupa meri izloženost kamatnom riziku pomoću GAP i racio analize, kamatnog šoka i duracije, stres testovima i simulacijama minimalno na polugodišnjem nivou, dok se GAP, racio analiza, duracija i kamatni šok vrše na mesečnom nivou na nivou članica.
- Za potrebe izrade kamatnog GAP-a navedene pozicije razvrstavaju se na sledeći način:
 - pozicije sa ugovorenim fiksnom kamatnom stopom se raspoređuju prema periodu dospeća,
 - pozicije sa ugovorenim tržišno promenljivom kamatnom stopom se razvrstavaju prema periodu ponovnog formiranja kamatne stope (repricing) ukoliko je taj period kraći od roka dospeća,
 - pozicije sa ugovorenim promenljivom (varijabilnom) kamatnom stopom u skladu sa poslovnom politikom se raspoređuju prema periodu dospeća, sredstva i obaveze koje nemaju definisano dospeće ili imaju dospeća koja mogu biti različita od ugovorenih, svrstavaju se u odgovarajuće vremenske okvire na osnovu analize tih pozicija u prethodnom periodu (procene i prethodnog iskustva).
- Grupa redovno sprovodi stres testiranje kamatnog rizika, kojim procenjuje uticaj promene ključnih faktora na izloženost kamatnom riziku Grupe. Pri utvrđivanju izloženosti riziku kamatne stope u bankarskoj knjizi i limita ovog rizika, Grupa procenjuje negativne efekte promene ove stope na finansijski rezultat Grupe (bilans uspeha), kao i na ekonomsku vrednost Grupe. U modeliranju scenarija, pored promena kamatnih stopa posebno se razmatra uticaj prevremenog povlačenja depozita i prevremenog vraćanja kredita, koje Grupa procenjuje na bazi istorijskih kretanja i ekspertskih mišljenja. Matična banka je izvršila procenu kretanja transakcionih depozita, depozita po viđenju primenom relevantnih statističkih modela iz domena analize vremenskih serija, koja se primenjuje na nivou Grupe.
- Grupa, u okviru procene rizika kamatne stope u bankarskoj knjizi, procenjuje uticaj koji bi mogao imati standardizovani šok kamatnih stopa (paralelni pozitivni i negativni pomak kamatnih stopa na referentnoj krivoj prinosa za 200 baznih poena). Grupa procenjuje uticaj koji bi mogao imati standardizovani šok kamatnih stopa za svaku značajnu valutu pojedinačno i za sve ostale valute zajedno.
- Grupa je limitirala uticaj na ekonomsku vrednost kapitala na 20% i interno razvila sopstveni model za obračun kapitalnih zahteva za kamatni rizik.

5.5. Tržišni rizici

- Grupa je izložena riziku promene kursa međuvalutnih parova na pozicijama bankarske i knjige trgovanja (deviznom riziku), kao i promeni cene vlasničkih i dužničkih hartija od vrednosti koje se vode u knjizi trgovanja (cenovnom riziku).
- Interni faktori izloženosti deviznom riziku potiču iz valutne strukture kredita i depozita: plasmani su pretežno ugovoreni u dinarima indeksiranim valutnom klauzulom (EUR i CHF), odnosno BAM indeksiranim valutnom klauzulom. Izloženost deviznom riziku se tokom 2017. godine kretala u okviru definisanih limita.
- Grupa redovno sprovodi stres testiranje deviznog rizika, kojim procenjuje uticaj promene ključnih faktora na izloženost deviznom riziku, kapital i finansijski rezultat Grupe.
- Grupa ima neznatnu izloženost cenovnom riziku što oslikava i učešće knjige trgovanja u ukupnim poslovima Grupe koje iznosi 0,62%, i to predstavlja isključivo izloženost matične banke. U strukturi izloženosti cenovnom riziku dominantno učešće zauzimaju obveznice Republike Srbije kojima se trguje, kao i investicione jedinice. Članice grupe

ne zauzimaju pozicije u knjizi trgovanja.

- Grupa je razvila prilagođeni interni pristup u cilju utvrđivanja potrebnog internog kapitala za pokriće, za čiju primenu nije tražila dozvolu Narodne banke Srbije. Minimalne kapitalne zahteve za ove rizike, Grupa obračunava koristeći standardizovani pristup.

5.6. Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi

- Vlasnička ulaganja u društva koja je matična Banka osnovala radi proširenja ponude finansijskih proizvoda i usluga nastala su iz ekonomskih razloga ili lokalnih propisa koji nalažu da se ponuda određenih finansijskih proizvoda i usluga mora obavljati putem društava osnovanih isključivo za tu namenu. Iz navedenih razloga Banka je osnovala Komercijalnu banku a.d. Budva, Komercijalnu banku a.d. Banja Luka, kao i Društvo za upravljanje investicionim fondom (Kombank INVEST a.d. Beograd).
- Osim većinskih udela u zavisnim društvima, matična Banka i članica iz Budve drže i manjinske vlasničke uloge u društvima koja omogućavaju obavljanje određenih vrsta finansijskih usluga.
- Vlasnički udeli inicijalno se procenjuju po nabavnoj vrednosti, a na dan bilansa procenjuju se po tržišnoj vrednosti, ako je ista poznata. Promena tržišne vrednosti se iskazuje u okviru kapitala, u korist ili na teret revalorizacionih rezervi, sve do otuđenja tih finansijskih sredstava kada se revalorizacione rezerve prenose u prihode ili rashode.
- U slučaju kada vlasnički udeli zabeleže pad fer vrednosti, uz postojanje objektivnih dokaza umanjenja vrednosti sredstava (dugotrajan i kontinuiran pad vrednosti u periodu dužem od dvanaest meseci, kao i pad vrednosti iznad 30% nabavne vrednosti sredstava), akumulirani gubitak priznaje se kao rashod obezvređenja, iako priznavanje finansijskog sredstva nije prestalo (MRS 39.59, MRS 39.67 i MRS 39.68).
- Kod učešća u kapitalu postoji namera držanja u neodređenom periodu. Ova učešća mogu biti prodana u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili u slučaju promene tržišnih cena. Učešća u kapitalu za koje ne postoji aktivno tržište vrednovana su po nabavnoj vrednosti.
- U skladu sa MSFI 9 standardom, počev od 01.01.2018. godine, trajni ulozci se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat što implicira ukidanja dosadašnjih ispravki vrednosti u bilansu stanja, odnosno svodenje bruto vrednosti učešća na njihovu neto vrednost.

Izloženost prema nameri ulaganja na dan 31.12.2017. godine

RSD 000

Vlasnička ulaganja u bankarskoj knjizi	Knjigovodstvena vrednost	Ispravke vrednosti	Fer vrednost	Realizovan dobitak/gubitak	Nerealizovan dobitak	Nerealizovan gubitak
Banke i finansijske organizacija	80.270	80.270		-		
Preduzeća i druga pravna lica	464.902	424.462	40.440	-	14.914	3.453
Strana lica u inostranstvu	1.026.968		1.026.968	-	1.026.613	
Ukupno	1.572.140	504.732	1.067.408		1.041.527	3.453

Vrednost izloženosti na dan 31.12.2017. godine

RSD 000

Vrsta izloženosti	Knjigovodstvena vrednost	Fer vrednost
Učešća i ulozci u kapitalu		
kotiraju se na berzi		1.117.962
ne kotiraju se na berzi		454.178
Ukupno	1.572.140	1.067.408

*Napomena: izloženost je data kao bruto izloženost u koloni knjigovodstvena vrednost dok je u koloni fer vrednost prikazana izloženost nakon ispravki vrednosti

- Grupa u 2017. godini nije ostvarila realizovani dobitak/gubitak koji proističe iz prodaje ili zatvaranja pozicija po osnovu vlasničkih ulaganja.
- Ukupan nerealizovani dobitak/gubitak po osnovu vlasničkih ulaganja je dat u tabeli, u bruto iznosu pre umanjenja za poreske efekte od 15%.

6. POKAZATELJ LEVERIDŽA

- Grupa objavljuje pokazatelj leveridža, koji predstavlja odnos između osnovnog kapitala bankarske Grupe i ukupnog iznosa izloženosti koja je definisana za obračun pokazatelja leveridža na nivou Grupe i iskazuje ga u procentima.

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos
I	Pokazatelj leveridža	11,38%

7. KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJI I POSLOVANJE GRUPE

- Finansijski izveštaji svih članica bankarske grupe su konsolidovani metodom pune konsolidacije u skladu sa relevantnim MRS/MSFI.
- Grupa nema povezana lica na čije finansijske izveštaje bi bio primenjen metod proporcionalne konsolidacije, metod udela, niti isključeni iz konsolidacije zbog učešća članice Grupe koje predstavlja odbitnu stavku kapitala Grupe.

7.1. Prikaz razlika konsolidovanih izveštaja

		Konsolidacija za superviziju		Konsolidacija prema MSFI	
Vrsta društva	Naziv društva	Metod konsolidacije		Metod konsolidacije	
		Puna	Metod udela	Puna	Metod udela
Banka	Komercijalna banka a.d. Beograd	X		X	
	Komercijalna banka a.d. Budva	X		X	
	Komercijalna banka a.d. Banja Luka	X		X	
Društvo za upravljanje	KomBank INVEST a.d. Beograd		X	X	

Opis bilansne pozicije	Konsolidacija za superviziju	Konsolidacija prema MSFI	Razlika
	Iznos u 000 din	Iznos u 000 din	Iznos u 000 din
Aktiva	400.091.711	400.108.316	(16.605)
Obaveze	333.001.041	333.008.200	(7.159)
Kapital	67.090.670	67.100.116	(9.446)
Dobitak pre poreza	7.315.444	7.316.383	(939)
Porezi na dobit	951.647	951.613	34
Dobitak posle poreza	8.267.091	8.267.996	(905)

7.2. Pravne ili druge smetnje za prenos kapitala

- U prethodnom periodu nije bilo pravnih niti drugih smetnji za blagovremeni prenos kapitala i izmirivanje obaveza između matične Banke i podređenih društava u okviru poslovanja bankarske Grupe.
- U narednom periodu ne očekuju se poteškoće u tokovima novca između članica bankarske Grupe, niti bilo koje pravne ili druge smetnje u poslovanju.

8. PRILOZI

U skladu sa odlukom o Objavljivanju podataka i informacija banke, Banka je u obavezi da podatke i informacije o kapitalu objavljuje na sledećim obrascima.

8.1. Prilog 1 – Podaci koji se odnose na kapital Bankarske Grupe (PI-KAP) sa stanjem na dan 31.12.2017. godine

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos	Veza sa OAK*
	Osnovni akcijski kapital: elementi		
1	Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala i pripadajuće emisione premije	39.661.040	
1.1.	<i>od čega: akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 8.OAK</i>	16.817.956	tačka 7. stav 1. odredba pod 1) i tačka 8.
1.2.	<i>od čega: Pripadajuće emisione premije uz instrumente iz tačke 1.1. tj. iznos uplaćen iznad nominalne vrednosti tih instrumenata</i>	22.843.084	tačka 7. stav 1. odredba pod 2)
2	Dobit iz ranijih godina koja nije opterećena nikakvim budućim obavezama, a za koju je skupština banke donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital		tačka 10.stav 1.
3	Dobit tekuće godine ili dobit iz prethodne godine za koju skupština banke još nije donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital koja ispunjava uslove iz tačke 10. st. 2. i 3. za uključivanje u osnovni akcijski kapital		tačka 10. st. 2. i 3.
4	Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti	5.782.475	tačka 7. stav 1. odredba pod 4)
5	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve banke, osim rezervi za opšte bankarske rizike	11.570.050	tačka 7. stav 1. odredba pod 5)
6	Rezerve za opšte bankarske rizike		tačka 7. stav 1. odredba pod 6)
7	Učešća bez prava kontrole (manjinska učešća) koja se priznaju u osnovnom akcijskom kapitalu **	65	
8	Osnovni akcijski kapital pre regulatornih prilagođavanja i odbitnih stavki (zbir od 1 do 7)	57.013.631	
	Osnovni akcijski kapital: regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke		
9	Dodatna prilagođavanja vrednosti (-)		tačka 12. stav 5.
10	Nematerijalna ulaganja, uključujući gudvil (umanjena za iznos odloženih poreskih obaveza) (-)	-498.388	tačka 13. stav 1. odredba pod 2)
11	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke, izuzev onih koja proističu iz privremenih razlika, umanjena za povezane odložene poreske obaveze ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK	-857.096	tačka 13. stav 1. odredba pod 3)
12	Fer vrednosti rezervi u vezi sa dobitima ili gubicima po osnovu instrumenata zaštite od rizika novčanog toka za finansijske instrumente koji se ne vrednuju po fer vrednosti, uključujući i projektovane novčane tokove		tačka 12. stav 1. odredba pod 1)
13	IRB pristup: negativan iznos razlike dobijen obračunom u skladu s tačkom 134. OAK (-)		tačka 13. stav 1. odredba pod 4)
14	Povećanje kapitala koje je rezultat sekuritizacije izloženosti (-)		tačka 11.
15	Dobici ili gubici po osnovu obaveza banke vrednovanih prema fer vrednosti koji su posledica promene kreditne sposobnosti banke		tačka 12. stav 1. odredba pod 2)
16	Imovina u penzijskom fondu sa definisanim naknadama u bilansu stanja banke (-)		tačka 13. stav 1. odredba pod 5)
17	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala, uključujući i sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala koje je banka dužna ili može biti dužna da otkupi na osnovu ugovorne obaveze (-)		tačka 13. stav 1. odredba pod 6)
18	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci, a koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)		tačka 13. stav 1. odredba pod 7)
19	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka nema značajno ulaganje (-)		tačka 13. stav 1. odredba pod 8)
20	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje (-)		tačka 13. stav 1. odredba pod 9)
21	Iznos izloženosti koje ispunjavaju uslove za primenu pondera rizika od 1.250 %, a koje banka odluči da odbije od osnovnog akcijskog kapitala umesto da primeni taj ponder		tačka 13. stav 1. odredba pod 11)
21.1.	<i>od čega: učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru u iznosu preko 10% kapitala tih lica, odnosno učešća koja omogućavaju efektivno vršenje znatnog uticaja na upravljanje pravnim licem ili na poslovnu politiku tog pravnog lica (-)</i>		tačka 13. stav 1. odredba pod 11) alineja prva
21.2.	<i>od čega: sekuritizovane pozicije (-)</i>		tačka 13. stav 1. odredba pod 11) alineja druga
21.3.	<i>od čega: slobodne isporuke (-)</i>		tačka 13. stav 1. odredba pod 11) alineja treća
22	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke i koja proističu iz privremenih razlika (iznos iznad 10% osnovnog akcijskog kapitala banke iz tačke 21. stav 2, umanjena za iznos povezanih poreskih obaveza ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK) (-)		tačka 21. stav 1. odredba pod 1)

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Grupe Komercijalna banka a.d. Beograd na dan 31.12 2017. godine

23	Zbir odloženih poreskih sredstava i ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje iz tačke 21. stav 1. OAK, koji prelazi limit iz tačke 21. stav 3. OAK (-)		tačka 21. stav 1.
23.1.	<i>od čega: Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje</i>		tačka 21. stav 1. odredba pod 2)
23.2.	<i>od čega: Odložena poreska sredstva koja proističu iz privremenih razlika</i>		tačka 21. stav 1. odredba pod 1)
24	Gubitak tekuće i ranijih godina, kao i nerealizovani gubici (-)	-1.774.540	tačka 13. stav 1. odredba pod 1)
25	Iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je banka prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala u iznosu u kojem ti porezi smanjuju iznos do kojeg se elementi osnovnog akcijskog kapitala mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka (-)		tačka 13. stav 1. odredba pod 12)
26	Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala banke (-)		tačka 13. stav 1. odredba pod 10)
27	Iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama banke	-3.098.330	tačka 13. stav 1. odredba pod 13)
28	Ukupna regulatorna prilagodavanja i odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala (zbir od 9 do 27)	-6.228.354	
29	Osnovni akcijski kapital (razlika između 8 i 28)	50.785.278	
	Dodatni osnovni kapital: elementi		
30	Akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 23. OAK i pripadajuće emisione premije	373.510	tačka 22. stav 1. odredbe pod 1) i pod 2)
31	Instrumenti osnovnog kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dodatnom osnovnom kapitalu**		
32	Dodatni osnovni kapital pre odbitnih stavki (30+31)	373.510	
	Dodatni osnovni kapital: odbitne stavke		
33	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dodatnog osnovnog kapitala, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)		tačka 26. stav 1. odredba pod 1)
34	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)		tačka 26. stav 1. odredba pod 2)
35	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)		tačka 26. stav 1. odredba pod 3)
36	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)		tačka 26. stav 1. odredba pod 4)
37	Iznos za koji odbitne stavke od dopunskog kapitala banke premašuju iznos dopunskog kapitala banke (-)		tačka 26. stav 1. odredba pod 5)
38	Ukupne odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala (zbir od 33 do 37)		
39	Dodatni osnovni kapital (razlika između 32 i 38)	373.510	
40	Osnovni kapital (zbir 29 i 39)	51.158.788	
	Dopunski kapital: elementi		
41	Akcije i drugi instrumenti dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, koji ispunjavaju uslove iz tačke 28. OAK i pripadajuće emisione premije uz instrumente		tačka 27. stav 1. odredbe pod 1) i pod 2)
42	Instrumenti kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dopunskom kapitalu **		
43	Prilagodavanja za kreditni rizik koja ispunjavaju uslove za uključivanje u dopunski kapital		tačka 27. stav 1. odredbe pod 3) i pod 4)
44	Dopunski kapital pre odbitnih stavki (zbir od 41 do 43)		
	Dopunski kapital: odbitne stavke		
45	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)		tačka 30. stav 1. odredba pod 1)
46	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)		tačka 30. stav 1. odredba pod 2)
47	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)		tačka 30. stav 1. odredba pod 3)
48	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)		tačka 30. stav 1. odredba pod 4)
49	Ukupne odbitne stavke od dopunskog kapitala (zbir od 45 do 48)		
50	Dopunski kapital (razlika između 44 i 49)		
51	Ukupni kapital (zbir 40 i 50)	51.158.788	
52	Ukupna rizična aktiva	208.341.874	tačka 3. stav 2.
	Pokazatelj adekvatnosti kapitala i zaštitni slojevi kapitala		
53	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala banke (%)	24,38%	tačka 3. stav 1. odredba pod 1)
54	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala banke (%)	24,56%	tačka 3. stav 1. odredba pod 2)

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Grupe Komercijalna banka a.d. Beograd na dan 31.12.2017. godine

55	Pokazatelj adekvatnosti kapitala banke (%)	24,56%	tačka 3. stav 1. odredba pod 3)
56	Ukupni zahtevi za zaštitne slojeve kapitala (%)***	6,17%	tačka 433.
57	Osnovni akcijski kapital raspoloživ za pokriće zaštitnih slojeva (%)****	16,38%	

** popunjava najviše matično društvo koje je na osnovu podataka iz konsolidovanih finansijskih izveštaja, u skladu sa odlukom kojom se uređuje kontrola bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi, dužno da izračunava kapital za bankarsku grupu

*** kao procenat rizične aktive

****računa se kao osnovni akcijski kapital banke (izražen kao procenat rizične aktive) umanjen za osnovni akcijski kapital banke koji se koristi za održavanje pokazatelja adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala banke iz tačke 3. stav 3. odredba pod 1) OAK, pokazatelja adekvatnosti osnovnog kapitala banke iz tačke 3. stav 3. odredba pod 2) OAK i pokazatelja adekvatnosti kapitala banke iz tačke 3. stav 3. odredba pod 3) OAK.

Pored finansijskih instrumenta prikazanih u okviru obrasca PI-FIKAP (Prilog 2), u obračun kapitala (Kosolidovani podaci o kapitalnoj poziciji bankarske grupe – Obrazac PI –KAP) na dan 31.12.2017. godine uključuju se i sledeći elementi:

- **Rezerve iz dobiti** – Ovaj element osnovnog akcijskog kapitala čine sve vrste rezervi koje su formirane na teret dobiti nakon njenog oporezivanja, u skladu sa Odlukama skupština matične Banke i zavisnih banaka u inostranstvu (KB Budva i KB Banja Luka) i važećim regulatornim okvirom. U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, Banka je dužna, nakon skupštinske odluke da dostavi obaveštenje NBS najkasnije 30 dana pre dana uključivanja rezervi iz dobiti u obračun kapitala, uz koju dostavlja propisanu dokumentaciju.
- **Gubitak ranijih godina** – Konsolidovani gubitak ranijih godina u iznosu od 1.665.678 miliona RSD je odbitna stavka od konsolidovanog kapitala bankarske Grupe.
- **Nematerijalna ulaganja** – Ulaganja u licence, softvere i slična prava umanjena za obračunatu amortizaciju i uvećanu za nematerijalna ulaganja u pripremi predstavljaju odbitnu stavku od osnovnog kapitala članica bankarske Grupe.
- **Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju** se odnose na Komercijalnu banku AD Beograd, Komercijalnu banku AD Budva i Komercijalnu banku AD Banja Luka. Ovi gubici predstavljaju odbitnu stavku od osnovnog akcijskog kapitala i posledica su negativnih promena vrednosti hartija od vrednosti u odnosu na njihovu inicijalnu vrednost.
- **Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansim stavkama banke.** Navedena rezerva se obračunava u skladu sa:
 - ✓ Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke („Službeni glasnik RS“, br. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015, 38/2015, 69/2016, 91/2016, 101/2017 i 114/2017) – KB Beograd,
 - ✓ Odluka o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama ("Sl. list Crne Gore", 22/12 od 23.04.2012, 55/12 od 02.11.2012. i 57/13 od 16.12.2013. godine) – za KB Budvu,
 - ✓ Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banaka („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 49/13 od 30.05.2013. i 01/14 od 27.11.2013.)- za KB Banja Luku
 i predstavlja odbitnu stavku od osnovnog akcijskog kapitala.
- **Deo pozitivnih revalorizacionih rezervi banke** – Povećanje vrednosti osnovnih sredstva za Komercijalnu banku AD Beograd, koje je utvrđeno procenom izvršenom od strane nezavisnog procenitelja, i pozitivni efekti promene fer vrednosti hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju članica Bankarske grupe (KB Beograd, KB Budva i KB Banja Luka) uticali su na kreiranje pozitivnih revalorizacionih rezervi. Navedene rezerve su umanjene za efekte potencijalnih poreskih obaveza i kao takve su uključene u dopunski kapital Bankarske Grupe. Izuzetno, sa stanjem na dan 30.06.2017. godine, Banka nije uključila revalorizacione rezerve u osnovni akcijski kapital (3.912.441 hiljadu RSD), kao ni revalorizacione rezerve zavisnih banaka u inostranstvu. Nakon ispunjenja regulatornih uslova Narodne banke Srbije (usvajanje odgovarajuće odluke Skupštine Banke), počev od 31.08.2017. godine revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti su sastavni deo regulatornog kapitala Banke i bankarske Grupe.
- **Subordinirane obaveze** – U skladu sa propisima Narodne banke Srbije, Banka je u decembru 2011. godine izvršila jačanje kapitalne baze uzimanjem subordiniranog kredita u iznosu od 50,0 miliona EUR-a od International Finance Corporation. Inicijalni rok dospeća kredita bio je 6 godina i Banka, saglasno regulativi Narodne banke Srbije u dopunski kapital na kraju 2016. godine uključeno je 1.230.666.hiljada RSD. Subordinirani dug vraćen je u decembru 2017. godine i ne čini sastavni deo kapitala.
- **Direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu većem od 10% kapitala tih banaka, odnosno drugih lica** – Banka ima učešća u kapitalu kod sledećih zavisnih pravnih lica: Kombank invest ad Beograd, Komercijalna banka ad Banja Luka i Komercijalna banka ad Budva. Ukupne investicije u zavisna društva na dan 31.12.2017. godine iznose RSD 5.480,9 miliona. Navedena ulaganja, koja posle konsolidovanja metodom udela iznose 140.000 hiljada RSD, se u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, uključuju u rizičnu aktivu Grupe KB sa ponderom rizika od 250%. Počev od 30.06.2017. godine navedena ulaganja nisu odbitna stavka od kapitala obzirom da je ukupan iznos ovih ulaganja manji od propisanog limita od 10% odnosno 17,65% izračunatih u skladu sa tačkom 21. stav 2 i 3 Odluke. Pored navedenih ulaganja, matična banka ima i učešće u kapitalu u Euroaxis banke AD Moskva, koje prelazi 10% kapitala tog pravnog lica (78.386 hiljada RSD) za koje je u celini izvršena ispravka vrednosti na teret rashoda.
- Neraspoređena dobit Grupe Komercijalne banke ad Beograd u iznosu od 3.875.643 hiljada RSD koja će u skladu sa Strategijom i biznis planom 2018-2020. godina biti zadržana u Grupi, zbog regulatornih ograničenja iz tačke 10. i tačke 31. stav 10 Odluke, nije uključena u regulatorni kapital Grupe na kraju 2017. godine.
- Rezerve Grupe KB po osnovu konsolidovanja ispravke vrednosti učešća u kapitalu zavisnih banaka u inostranstvu (KB Budva i KB Banja Luka) u ukupnom iznosu od 2.869.029 hiljada RSD nisu uključene u regulatorni kapital Grupe KB zbog nerealizovanih regulatornih obaveza iz tačke 31. stav 10 Odluke o adekvatnosti kapitala banke.
- Deo preostalih odloženih poreskih sredstava koja zavise od buduće profitabilnosti i ne proističu iz privremenih razlika u iznosu od 857.086 hiljada RSD uknjiženih po osnovu poreske pogodnosti u skladu sa regulativom, uključen je u odgovarajuću poziciju odbitnih stavki osnovnog akcijskog kapitala.

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Grupe Komercijalna banka a.d. Beograd na dan 31.12.2017. godine

- Na kraju 2017. godine neto odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti i proističu iz privremenih razlika (6.431 hiljadu RSD) koja su u zbiru sa značajnim ulaganjima u instrumente kapitala lica u finansijskom sektoru (140.000 hiljada RSD) (preko 10% kapitala tog lica) manja od regulatornih limita od 10%, odnosno 17,65%, zbog čega su uključena u konsolidovanu rizičnu aktivnu sa ponderom rizika od 250% i nisu odbitna stavka konsolidovanog osnovnog akcijskog kapitala Grupe KB.
- Banka na konsolidovanom nivou ima mogućnost da uveća regulatorni kapital korišćenjem novog subordiniranog kredita. Iznos u kojem se instrumenti dopunskog kapitala, odnosno subordinirane obaveze uključuju u obračun dopunskog kapitala Banke/Grupe KB tokom poslednjih pet godina pre roka njihovog dospeća dobija se tako što se količnik njihove nominalne vrednosti, odnosno glavnice, na prvi dan poslednjeg petogodišnjeg perioda pre roka dospeća i broja kalendarskih dana u tom periodu pomnoži sa brojem preostalih kalendarskih dana do dospeća instrumenata ili subordiniranih obaveza, na dan vršenja obračuna.

8.2. Prilog 2 – Podaci o osnovnim karakteristikama finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala Bankarske Grupe (PI-FIKAP) sa stanjem na dan 31.12.2017. godine

Redni br.	Karakteristike instrumenta	Opis	Opis	Opis
1	Emitent	Komercijalna banka AD, Beograd	Komercijalna banka AD, Beograd	Komercijalna banka AD, Banja Luka
1.1.	Jedinstvena oznaka (npr. CUSIP, ISIN ili oznaka Bloomberg za privatne plasmane)	RSKOBBE16946	RSKOBBE19692	KMCB-R-A
	Tretman u skladu s propisima			
2	Tretman u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke	Instrument osnovnog akcijskog kapitala	Instrument dodatnog osnovnog kapitala	Instrument osnovnog akcijskog kapitala
3	Individualni/(pot)konsolidovani/individualni i (pot)konsolidovani nivo uključivanja instrumenta u kapital na nivou grupe	Individualni	Individualni	Konsolidovani
4	Tip instrumenta	Obične akcije	Nekumulativne preferencijalne akcije	Obične akcije
5	Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatornog kapitala (u hiljadama dinara, sa stanjem na dan poslednjeg izveštavanja)	RSD 39.661.040	RSD 373.510	RSD 61
6	Nominalna vrednost instrumenta	Ukupno je izdato 16.817.956 komada običnih akcija, pri čemu nominalna vrednost pojedinačne akcije iznosi 1.000,00 RSD	Ukupno je izdato 373.510 komada nekumulativnih preferencijalnih akcija, pri čemu nominalna vrednost pojedinačne akcije iznosi 1.000,00 RSD	Jedan komad obične akcije - učešće bez prava kontrole (manjinsko učešće), koje se priznaje u osnovnom akcijskom kapitalu Grupe KB, nominalne vrednosti 1.000,00 BAM.
6.1.	Emisiona cena	Emisije akcija koje su imale i emisionu cenu su:	Emisije akcija koje su imale i emisionu cenu su:	Akcije nisu imale emisionu cenu
		XIX emisija akcija je imala emisionu cenu 28.679,54 RSD	XXI emisija preferencijalnih zamenljivih akcija je imala emisionu cenu od 23.759,00 RSD.	
		Broj emitovanih akcija je 212.078 redovnih - običnih akcija nominalne vrednosti 10.000,00 RSD.	Broj emitovanih akcija je 479.819 preferencijalnih zamenljivih akcija pojedinačne nominalne vrednosti 10.000,00 RSD.	
		XX emisija je imala emisionu cenu 112.000,00 RSD. Broj emitovanih akcija je 34.679 pojedinačne nominalne vrednosti 10.000,00 RSD.	XXVI emisija preferencijalnih zamenljivih akcija imala je emisionu cenu od 3.495,59 RSD.	
		XXVII emisija običnih akcija se odnosila na konverziju preferencijalnih zamenljivih akcija u redovne akcije. Ukupno je emitovano i konvertovano 8.108.646 akcija pojedinačne nominalne vrednosti 1.000,00 RSD	Broj emitovanih akcija je 3.310.456 pojedinačne nominalne vrednosti od 1.000,00 RSD	
6.2.	Otkupna cena	Otkupna cena, u slučaju sticanja sopstvenih akcija, se utvrđuje posebnom odlukom akcionara Banke	Otkupna cena, u slučaju sticanja sopstvenih akcija, se utvrđuje posebnom odlukom akcionara Banke	Otkupna cena, u slučaju sticanja sopstvenih akcija, se utvrđuje posebnom odlukom akcionara Banke
7	Računovodstvena klasifikacija	Akcijski kapital	Akcijski kapital	Akcijski kapital
8	Datum izdavanja instrumenta	Inicijalni datum izdavanja instrumenta je 6. maj	Inicijalni datum izdavanja instrumenta je 6. maj 1992.	Inicijalni datum izdavanja je 15. septembar 2006. godine

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Grupe Komercijalna banka a.d. Beograd na dan 31.12.2017. godine

		1992. godine.	godine.	
		Banka je 8.3.2004. sprovela homogenizaciju redovnih akcija čime su sve prethodne emisije akcija zamenjene sa novom emisijom akcija.	Banka je 8.3.2004. sprovela homogenizaciju prioritetnih akcija čime su sve prethodne emisije akcija zamenjene sa novom emisijom akcija.	
9	Instrument s datumom dospeća ili instrument bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća
9.1.	Inicijalni datum dospeća	Bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća
10	Opcija otkupa od strane emitenta uz prethodnu saglasnost nadležnog tela	Ne	Ne	Ne
10.1.	Prvi datum aktiviranja opcije otkupa, uslovni datumi aktiviranja opcije otkupa i otkupna vrednost	-	-	-
10.2.	Naknadni datumi aktiviranja opcije otkupa (ako je primenljivo)	-	-	-
	Kuponi/dividende			
11	Fiksne ili promenljive dividende/kuponi	Dividenda je promenljiva	Dividenda je promenljiva	Dividenda je promenljiva
12	Kuponska stopa i povezani indeksi	-	-	-
13	Postojanje mehanizma obaveznog otkazivanja dividende	Ne postoji	Ne postoji	Ne postoji
14.1.	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi s vremenom isplate dividendi/kupona	Potpuno diskreciono pravo.	Potpuno diskreciono pravo.	Potpuno diskreciono pravo.
14.2.	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividendi/kupona	Delimično diskreciono pravo	Delimično diskreciono pravo	Potpuno diskreciono pravo
15	Mogućnost povećanja prinosa (step up) ili drugih podsticaja za otkup	Ne	Ne	Ne
16	Nekumulativne ili kumulativne dividende/kuponi	Nekumulativni	Nekumulativni	Nekumulativni
17	Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument	Nekonvertibilan	Nekonvertibilan	Nekonvertibilan
18	Ako je konvertibilan, uslovi pod kojima može doći do konverzije	-	-	-
19	Ako je konvertibilan, delimično ili u celosti	-	-	-
20	Ako je konvertibilan, stopa konverzije	-	-	-
21	Ako je konvertibilan, obavezna ili dobrovoljna konverzija	-	-	-
22	Ako je konvertibilan, instrument u koji se konvertuje	-	-	-
23	Ako je konvertibilan, emitent instrumenta u koji se konvertuje	-	-	-
24	Mogućnost smanjenja vrednosti	-	-	-
25	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, uslovi pod kojima može doći do smanjenja vrednosti	-	-	-
26	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, delimično ili u celosti	-	-	-
27	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, trajno ili privremeno	-	-	-
28	Ako je smanjenje vrednosti privremeno, uslovi ponovnog priznavanja	-	-	-
29	Tip instrumenta koji će se pri stečaju, odnosno likvidaciji naplatiti neposredno pre navedenog instrumenta	Nekumulativne preferencijalne akcije	-	-
30	Neusklađene karakteristike konvertovanih instrumenata	Ne	Ne	Ne
31	Ako postoje navesti neusklađene karakteristike	-	-	-

8.3. Prilog 3 – Povezivanje pozicija kapitala iz bilansa stanja s pozicijama kapitala bankarske Grupe iz Priloga 1 (PI-UPK) sa stanjem na dan 31.12.2017. godine
8.3.1. Razlike između bilansa stanja sačinjenog za potrebe kontrole bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi i konsolidovanih finansijskih izveštaja bankarske grupe sačinjenih u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima, odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja

Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Konsolidovani bilans stanja kao u objavljenim finansijskim izveštajima	Konsolidovani bilans stanja po regulatornom metodu i obuhvatu konsolidacije
A	AKTIVA		

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Grupe Komercijalna banka a.d. Beograd na dan 31.12.2017. godine

A.I	Gotovina i sredstva kod centralne banke	56.076.748	56.076.748
A.II	Založena finansijska sredstva	0	0
A.III	Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	5.424.642	5.269.709
A.IV	Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	0	0
A.V	Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	116.097.938	116.097.938
A.VI	Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	0	0
A.VII	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	30.233.555	30.233.555
A.VIII	Kredit i potraživanja od komitenata	174.242.139	174.242.139
A.IX	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	0	0
A.X	Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	0	0
A.XI	Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	0	0
A.XII	Investicije u zavisna društva	0	140.000
A.XIII	Nematerijalna ulaganja	498.387	498.387
A.XIV	Nekretnine, postrojenja i oprema	6.017.200	6.017.170
A.XV	Investicione nekretnine	2.380.564	2.380.564
A.XVI	Tekuća poreska sredstva	5.622	5.622
A.XVII	Odložena poreska sredstva	863.527	863.527
A.XVIII	Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	787.618	787.618
A.XIX	Ostala sredstva	7.480.376	7.478.734
A.XX	UKUPNO AKTIVA (pozicije pod AOP oznakama od 0001 do 0019 u konsolidovanom bilansu stanja)	400.108.316	400.091.711
P	PASIVA		
PO	OBAVEZE		
PO.I	Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	7.845	7.845
PO.II	Finansijske obaveze koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	0	0
PO.III	Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	0	0
PO.IV	Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	6.137.776	6.137.824
PO.V	Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	317.577.748	317.577.748
PO.VI	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	0	0
PO.VII	Izdane sopstvene hartije od vrednosti i druga pozajmljena sredstva	0	0
PO.VIII	Subordinirane obaveze	0	0
PO.IX	Rezervisanja	1.551.883	1.546.230
PO.X	Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	0	0
PO.XI	Tekuće poreske obaveze	1.751	1.719
PO.XII	Odložene poreske obaveze	1.647	1.647
PO.XIII	Ostale obaveze	7.729.550	7.728.028
PO.XIV	UKUPNO OBAVEZE (pozicije pod AOP oznakama od 0401 do 0413 u konsolidovanom bilansu stanja)	333.008.200	333.001.041
	KAPITAL		
PO.XV	Akcijski kapital	40.034.550	40.034.550
PO.XVI	Sopstvene akcije	0	0
PO.XVII	Dobitak	8.357.092	8.347.850
PO.XVIII	Gubitak	1.665.678	1.665.678
PO.XIX	Rezerve	20.374.087	20.373.883
PO.XX	Nerealizovani gubici		
PO.XXI	Učešća bez prava kontrole	65	65
PO.XXII	UKUPNO KAPITAL (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz konsolidovanog bilansa stanja: 0415 - 0416 + 0417 - 0418 + 0419 - 0420 + 0421) ≥ 0	67.100.116	67.090.670
PO.XXIII	UKUPAN NEDOSTATAK KAPITALA (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz konsolidovanog bilansa stanja: 0415 - 0416 + 0417 - 0418 + 0419 - 0420 + 0421) < 0		
PO.XXIV	UKUPNO PASIVA (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz konsolidovanog bilansa stanja: 0414 + 0422 - 0423)	400.108.316	400.091.711
V.P.	VANBILANSNE POZICIJE		
V.P.A.	Vanbilansna aktiva	507.346.396	507.346.196
V.P.P.	Vanbilansna pasiva	507.346.396	507.346.196

8.3.2. Raščlanjavanje elemenata u bilansu stanja – 31.12.2017. godine

Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Bilans stanja	Reference
A	AKTIVA		
A.I	Gotovina i sredstva kod centralne banke	56.076.748	
A.II	Založena finansijska sredstva		
A.III	Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	5.269.709	
A.IV	Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
A.V	Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	116.097.938	

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Grupe Komercijalna banka a.d. Beograd na dan 31.12.2017. godine

A.VI	Finansijska sredstva koja se drže do dospeća		
A.VII	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	30.233.555	
A.VIII	Kredit i potraživanja od komitenata	174.242.139	
A.IX	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika		
A.X	Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		
A.XI	Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate		
A.XII	Investicije u zavisna društva	140.000	
	<i>Od čega direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru</i>	140.000	
A.XIII	Nematerijalna ulaganja	498.387	
	Nematerijalna ulaganja, uključujući gudvil (umanjena za iznos odloženih poreskih obaveza) (-)	498.387	tačka 13. stav 1. odredba pod 2) (R.br.10. PI-KAP)
A.XIV	Nekretnine, postrojenja i oprema	6.017.170	
A.XV	Investicione nekretnine	2.380.564	
A.XVI	Tekuća poreska sredstva	5.622	
A.XVII	Odložena poreska sredstva	863.527	
	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke, izuzev onih koja proističu iz privremenih razlika, umanjena za povezane odložene poreske obaveze ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK	857.096	tačka 13. stav 1. odredba pod 3) (R.br.11. PI-KAP)
A.XVIII	Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	787.618	
A.XIX	Ostala sredstva	7.478.734	
	<i>Od čega direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu većem od 10% kapitala tih banaka, odnosno tih lica</i>		
A.XX	UKUPNO AKTIVA (pozicije pod AOP oznakama od 0001 do 0019 u konsolidovanom bilansu stanja)	400.091.711	
P	PASIVA		
PO	OBAVEZE		
PO.I	Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	7.845	
PO.II	Finansijske obaveze koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
PO.III	Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		
PO.IV	Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	6.137.824	
PO.V	Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	317.577.748	
PO.VI	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika		
PO.VII	Izdane sopstvene hartije od vrednosti i druga pozajmljena sredstva		
PO.VIII	Subordinirane obaveze		
	<i>Akcije i drugi instrumenti dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, koji ispunjavaju uslove iz tačke 28. OAK i pripadajuće emisije premije uz instrumente</i>		tačka 27. stav 1. odredbe pod 1) i pod 2) (R.br.41.)
	<i>Od čega subordinirane obaveze koje se uključuju u dopunski kapital banke</i>		
PO.IX	Rezervisanja	1.546.230	
PO.X	Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja		
PO.XI	Tekuće poreske obaveze	1.719	
PO.XII	Odložene poreske obaveze	1.647	
PO.XIII	Ostale obaveze	7.728.028	
PO.XIV	UKUPNO OBAVEZE (pozicije pod AOP oznakama od 0401 do 0413 u konsolidovanom bilansu stanja)	333.001.041	
	KAPITAL		
PO.XV	Akcijski kapital	40.034.550	
	<i>od čega: akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 8.OAK</i>	16.817.956	tačka 7. stav 1. odredba pod 1) i tačka 8. (R.br.1.1. PI-KAP)
	<i>od čega: Pripadajuće emisije premije uz instrumente iz tačke 1.1. tj. iznos uplaćen iznad nominalne vrednosti tih instrumenata</i>	22.843.084	tačka 7. stav 1. odredba pod 1) i tačka (R.br.1.2. PI-KAP)
	<i>Akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 23. OAK i pripadajuće emisije premije</i>	373.510	tačka 22. stav 1. odredbe pod 1) i pod 2) (R.br.30. PI-KAP)
PO.XVI	Sopstvene akcije		
PO.XVII	Dobitak	8.347.850	
	<i>Od čega neraspoređena dobit iz ranijih godina</i>	85.391	
	<i>Od čega dobit iz tekuće godine</i>	8.262.459	
PO.XVIII	Gubitak	1.665.678	
	<i>Od čega gubici iz prethodnih godina</i>	1.665.678	
	<i>Od čega gubitak tekuće godine</i>		

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Grupe Komercijalna banka a.d. Beograd na dan 31.12.2017. godine

PO.XIX	Rezerve	20.373.883	
	Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti	5.782.475	tačka 7. stav 1. odredba pod 4) (R.br.4. PI-KAP)
	<i>Gubitak tekuće i ranijih godina, kao i nerealizovani gubici (-)</i>	-1.774.540	tačka 13. stav 1. odredba pod 1) (R.br.24 PI-KAP)
	<i>Rezerve iz dobiti i ostale rezerve banke, osim rezervi za opšte bankarske rizike</i>	11.570.050	tačka 7. stav 1. odredba pod 5) (R.br.5. PI-KAP)
PO.XX	Nerealizovani gubici		
PO.XXI	Učešća bez prava kontrole	65	
	<i>Učešća bez prava kontrole (manjinska učešća) koja se priznaju u osnovnom akcijskom kapitalu</i>	65	R.br.7. PI-KAP
	UKUPNO KAPITAL		
PO.XXII	(rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz konsolidovanog bilansa stanja: 0415 - 0416 + 0417 - 0418 + 0419 - 0420 + 0421) ≥ 0	67.090.670	
	UKUPAN NEDOSTATAK KAPITALA		
PO.XXIII	(rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz konsolidovanog bilansa stanja: 0415 - 0416 + 0417 - 0418 + 0419 - 0420 + 0421) < 0		
	UKUPNO PASIVA		
PO.XXIV	(rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz konsolidovanog bilansa stanja: 0414 + 0422 - 0423)	400.091.711	
V.P.	VANBILANSNE POZICIJE		
V.P.A.	Vanbilansna aktiva	507.346.196	
V.P.P.	Vanbilansna pasiva	507.346.196	

8.3.3. Povezivanje pozicija u raščlanjenom bilansu stanja i pozicija kapitala bankarske Grupe iz Priloga 1 u obrascu – 31.12.2017. godine

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos	Veza sa BS
	Osnovni akcijski kapital: elementi		
1	Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala i pripadajuće emisione premije	39.661.040	
1.1.	<i>od čega: akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 8.OAK</i>	16.817.956	tačka 7. stav 1. odredba pod 1) i tačka 8.
1.2.	<i>od čega: Pripadajuće emisione premije uz instrumente iz tačke 1.1. tj. iznos uplaćen iznad nominalne vrednosti tih instrumenata</i>	22.843.084	tačka 7. stav 1. odredba pod 2)
2	Dobit iz ranijih godina koja nije opterećena nikakvim budućim obavezama, a za koju je skupština banke donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital		tačka 10.stav 1.
3	Dobit tekuće godine ili dobit iz prethodne godine za koju skupština banke još nije donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital koja ispunjava uslove iz tačke 10. st. 2. i 3. za uključivanje u osnovni akcijski kapital		tačka 10. st. 2. i 3.
4	Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti	5.782.475	tačka 7. stav 1. odredba pod 4)
5	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve banke, osim rezervi za opšte bankarske rizike	11.570.050	tačka 7. stav 1. odredba pod 5)
6	Rezerve za opšte bankarske rizike		tačka 7. stav 1. odredba pod 6)
7	Učešća bez prava kontrole (manjinska učešća) koja se priznaju u osnovnom akcijskom kapitalu **	65	R.br.7. PI-KAP
8	Osnovni akcijski kapital pre regulatornih prilagođavanja i odbitnih stavki (zbir od 1 do 7)	57.013.631	
	Osnovni akcijski kapital: regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke		
9	Dodatna prilagođavanja vrednosti (-)		tačka 12. stav 5.
10	Nematerijalna ulaganja, uključujući gudvil (umanjena za iznos odloženih poreskih obaveza) (-)	-498.388	tačka 13. stav 1. odredba pod 2)
11	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke, izuzev onih koja proističu iz privremenih razlika, umanjena za povezane odložene poreske obaveze ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK	-857.096	tačka 13. stav 1. odredba pod 3)
12	Fer vrednosti rezervi u vezi sa dobitcima ili gubicima po osnovu instrumenata zaštite od rizika novčanog toka za finansijske instrumente koji se ne vrednuju po fer vrednosti, uključujući i projektovane novčane tokove		tačka 12. stav 1. odredba pod 1)
13	IRB pristup: negativan iznos razlike dobijen obračunom u skladu s tačkom 134. OAK (-)		tačka 13. stav 1. odredba pod 4)
14	Povećanje kapitala koje je rezultat sekjuritizacije izloženosti (-)		tačka 11.

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Grupe Komercijalna banka a.d. Beograd na dan 31.12.2017. godine

15	Dobici ili gubici po osnovu obaveza banke vrednovanih prema fer vrednosti koji su posledica promene kreditne sposobnosti banke		tačka 12. stav 1. odredba pod 2)
16	Imovina u penzijskom fondu sa definisanim naknadama u bilansu stanja banke (-)		tačka 13. stav 1. odredba pod 5)
17	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala, uključujući i sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala koje je banka dužna ili može biti dužna da otkupi na osnovu ugovorne obaveze (-)		tačka 13. stav 1. odredba pod 6)
18	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci, a koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)		tačka 13. stav 1. odredba pod 7)
19	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka nema značajno ulaganje (-)		tačka 13. stav 1. odredba pod 8)
20	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje (-)		tačka 13. stav 1. odredba pod 9)
21	Iznos izloženosti koje ispunjavaju uslove za primenu pondera rizika od 1.250 %, a koje banka odluči da odbije od osnovnog akcijskog kapitala umesto da primeni taj ponder		tačka 13. stav 1. odredba pod 11)
21.1.	<i>od čega: učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru u iznosu preko 10% kapitala tih lica, odnosno učešća koja omogućavaju efektivno vršenje znatnog uticaja na upravljanje pravnim licem ili na poslovnu politiku tog pravnog lica (-)</i>		tačka 13. stav 1. odredba pod 11) alineja prva
21.2.	<i>od čega: sekjuritizovane pozicije (-)</i>		tačka 13. stav 1. odredba pod 11) alineja druga
21.3.	<i>od čega: slobodne isporuke (-)</i>		tačka 13. stav 1. odredba pod 11) alineja treća
22	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke i koja proističu iz privremenih razlika (iznos iznad 10% osnovnog akcijskog kapitala banke iz tačke 21. stav 2, umanjen za iznos povezanih poreskih obaveza ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK) (-)		tačka 21. stav 1. odredba pod 1)
23	Zbir odloženih poreskih sredstava i ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje iz tačke 21. stav 1. OAK, koji prelazi limit iz tačke 21. stav 3. OAK (-)		tačka 21. stav 1.
23.1.	<i>od čega: Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje</i>		tačka 21. stav 1. odredba pod 2)
23.2.	<i>od čega: Odložena poreska sredstva koja proističu iz privremenih razlika</i>		tačka 21. stav 1. odredba pod 1)
24	Gubitak tekuće i ranijih godina, kao i nerealizovani gubici (-)	-1.774.540	tačka 13. stav 1. odredba pod 1)
25	Iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je banka prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala u iznosu u kojem ti porezi smanjuju iznos do kojeg se elementi osnovnog akcijskog kapitala mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka (-)		tačka 13. stav 1. odredba pod 12)
26	Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala banke (-)		tačka 13. stav 1. odredba pod 10)
27	Iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama banke	-3.098.330	tačka 13. stav 1. odredba pod 13)
28	Ukupna regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala (zbir od 9 do 27)	-6.228.354	
29	Osnovni akcijski kapital (razlika između 8 i 28)	50.785.278	
	Dodatni osnovni kapital: elementi		
30	Akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 23. OAK i pripadajuće emisione premije	373.510	tačka 22. stav 1. odredbe pod 1) i pod 2)
31	Instrumenti osnovnog kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dodatnom osnovnom kapitalu**		
32	Dodatni osnovni kapital pre odbitnih stavki (30+31)	373.510	
	Dodatni osnovni kapital: odbitne stavke		
33	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dodatnog osnovnog kapitala, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)		tačka 26. stav 1. odredba pod 1)
34	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su		tačka 26. stav 1. odredba pod 2)

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Grupe Komercijalna banka a.d. Beograd na dan 31.12 2017. godine

	izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)		
35	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)		tačka 26. stav 1. odredba pod 3)
36	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)		tačka 26. stav 1. odredba pod 4)
37	Iznos za koji odbitne stavke od dopunskog kapitala banke premašuju iznos dopunskog kapitala banke (-)		tačka 26. stav 1. odredba pod 5)
38	Ukupne odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala (zbir od 33 do 37)		
39	Dodatni osnovni kapital (razlika između 32 i 38)	373.510	
40	Osnovni kapital (zbir 29 i 39)	51.158.788	
	Dopunski kapital: elementi		
41	Akcije i drugi instrumenti dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, koji ispunjavaju uslove iz tačke 28. OAK i pripadajuće emisione premije uz instrumente		tačka 27. stav 1. odredbe pod 1) i pod 2)
42	Instrumenti kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dopunskom kapitalu **		
43	Prilagodavanja za kreditni rizik koja ispunjavaju uslove za uključivanje u dopunski kapital		tačka 27. stav 1. odredbe pod 3) i pod 4)
44	Dopunski kapital pre odbitnih stavki (zbir od 41 do 43)		
	Dopunski kapital: odbitne stavke		
45	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)		tačka 30. stav 1. odredba pod 1)
46	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)		tačka 30. stav 1. odredba pod 2)
47	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)		tačka 30. stav 1. odredba pod 3)
48	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)		tačka 30. stav 1. odredba pod 4)
49	Ukupne odbitne stavke od dopunskog kapitala (zbir od 45 do 48)		
50	Dopunski kapital (razlika između 44 i 49)		
51	Ukupni kapital (zbir 40 i 50)	51.158.788	

8.3.4. Prilog 4 – Podaci o ukupnim kapitalnim zahtevima i pokazatelju adekvatnosti kapitala (PI-AKB)

Redni br.	Naziv	Iznos
I	KAPITAL	51.158.788
1.	UKUPAN OSNOVNI AKCIJSKI KAPITAL	50.785.278
2.	UKUPAN DODATNI OSNOVNI KAPITAL	373.510
3.	UKUPAN DOPUNSKI KAPITAL	-
II	KAPITALNI ZAHTEVI	16.667.350
1.	KAPITALNI ZAHTEV ZA KREDITNI RIZIK, RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE, RIZIK SMANJENJA VREDNOSTI KUPLJENIH POTRAŽIVANJA I RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU SLOBODNIH ISPORUKA	13.441.005
1.1.	Standardizovani pristup (SP)	168.012.566
1.1.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama	11.225.896
1.1.2.	Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	3.240.431
1.1.3.	Izloženosti prema javnim administrativnim telima	
1.1.4.	Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	
1.1.5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	
1.1.6.	Izloženosti prema bankama	3.610.139
1.1.7.	Izloženosti prema privrednim društvima	55.035.190
1.1.8.	Izloženosti prema fizičkim licima	61.608.256
1.1.9.	Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	9.079.220
1.1.10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	8.581.488
1.1.11.	Visokorizične izloženosti	
1.1.12.	Izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	
1.1.13.	Izloženosti po osnovu sekjuritizovanih pozicija	
1.1.14.	Izloženosti prema bankama i privrednim društvima sa kratkoročnim kreditnim rejtingom	
1.1.15.	Izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	
1.1.16.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	3.199.040

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija Grupe Komercijalna banka a.d. Beograd na dan 31.12 2017. godine

1.1.17.	Ostale izloženosti	12.432.906
1.2.	Pristup zasnovan na internom rejtingu (IRB)	
1.2.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama	
1.2.2.	Izloženosti prema bankama	
1.2.3.	Izloženosti prema privrednim društvima	
1.2.4.	Izloženosti prema fizičkim licima	
1.2.4.1.	od čega: Izloženosti prema fizičkim licima obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	
1.2.4.2.	od čega: Kvalifikovane revolving izloženosti prema fizičkim licima	
1.2.4.3.	od čega: Izloženosti prema malim i srednjim preduzećima koje su razvrstane u ovu klasu izloženosti	
1.2.5.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	
1.2.5.1.	Primenjeni pristup:	
1.2.5.1.1.	Pristup jednostavnih pondera rizika	
1.2.5.1.2.	PD/LGD pristupa	
1.2.5.1.3.	Pristup internih modela	
1.2.5.2.	Vrste izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	
1.2.5.2.1.	Vlasnička ulaganja kojima se trguje na berzi	
1.2.5.2.2.	Vlasnička ulaganja kojima se ne trguje na berzi ali su u dovoljno diversifikovanim portfolijima	
1.2.5.2.3.	Ostala vlasnička ulaganja	
1.2.5.2.4.	Vlasnička ulaganja na koje banka primenjuje standardizovani pristup kreditnom riziku	
1.2.6.	Izloženosti po osnovu sekjuritizovanih pozicija	
1.2.7.	Izloženosti po osnovu ostale imovine	-
2	KAPITALNI ZAHTEV ZA RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU NEIZMIRENIH TRANSAKCIJA	-
3	KAPITALNI ZAHTEV ZA TRŽIŠNE RIZIKE	507.992
3.1.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunat primenom standardizovanih pristupa	507.992
3.1.1.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti	67.423
	od čega kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu sekjuritizovanih pozicija	-
3.1.2.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti	133.645
3.1.3.	Dodatni kapitalni zahtev za velike izloženosti iz knjige trgovanja	-
3.1.4.	Kapitalni zahtev za devizni rizik	306.923
3.1.5.	Kapitalni zahtev za robni rizik	-
3.2.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunati primenom pristupa internih modela	-
4	KAPITALNI ZAHTEV ZA OPERATIVNI RIZIK	2.718.353
4.1.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom pristupa osnovnog indikatora	-
4.2.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom standardizovanog/alternativnog standardizovanog pristupa	2.718.353
4.3.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom naprednog pristupa	-
III	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI OSNOVNOG AKCIJSKOG KAPITALA (%)	24,38%
IV	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI OSNOVNOG KAPITALA (%)	24,56%
V	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI KAPITALA (%)	24,56%